TÜRKİYE İKLİM KRİZİ ALGISI ARAŞTIRMASI 2025

KONDA ARAŞTIRMA VE DANIŞMANLIK

yuvam dünya

Künye

Başlık: Türkiye'de İklim Değişikliği Algısı ve Eylemliliği Araştırması

Yayınlayan: Yuvam Dünya Derneği

Araştırmayı Yapan: KONDA Araştırma ve Danışmanlık A.Ş.

Tarih: 18-23 Temmuz 2025

Kapsam: Türkiye'de 15 yaş üstü nüfusun iklim değişikliği bilgi düzeyi, eğitim deneyimleri, iklim yasasına bakışları, ileri dönüşüm algıları, eko-anksiyete seviyeleri ve bireysel eylemleri

Örneklem: 74 il, 1333 mahalle/köy, 2.504 kişi

Yöntem: KONDA Araştırma Paneli gönüllüleriyle telefon görüşmeleri

Temsil: Türkiye yetişkin nüfusu; ADNKS verileri ve 14 Mayıs 2023 seçim sonuçları esas alınarak, kır/kent/metropol ve 12 bölge bazında katmanlı örneklem

Güven Aralığı: %95 → ±1,96 | %99 → ±2,57

Öne Çıkan Başlıklar

Genel Çerçeve

Farkındalık artıyor ama bilgi ve eylem hâlâ sınırlı. Harekete geçmiyoruz. Bunun için eğitim kritik. Toplum devletten öncülük bekliyor, bireyler kaygı ile umut arasında salınıyor. **Öne çıkan başlıklar ise şöyle:**

1. BİLGİ AÇIĞI BÜYÜK
Toplumun %45'i iklim krizi hakkında bilgisiz.

2. EĞİTİMİN GÜCÜ
Eğitim alanların %41'i kendini bilgili görüyor.

3. KİMDEN ÖĞRENİYORUZ?
Toplum okulları (%81), medyayı (%78) ve STK'ları (%54) bilgi kaynağı olarak görüyor.

4. EĞİTİM EKSİKLİĞİ
Katılımcıların sadece %8'i eğitim almış.

5. İLERİ DÖNÜŞÜM YÜKSELİYOR
Toplumun %48'i ileri dönüşüm yapıyor. Kadınlar ve sosyal medya kullanıcıları öncü.

6. TEHLİKENİN BOYUTU
İklim krizini tehdit olarak görenlerin sayısı hala standartların üzerinde ancak geçmiş yıllara göre iklim krizini tehlike görenlerin sayısındaki azalma kaygı verici.

7. BİREYSEL EYLEMLER
Emekliler en aktif grup. En fazla gerçekleştirilen eylemler; Enerji tasarrufu (%76), geri dönüşüm (%63), toplu taşıma (%49).

8. İKLİM YASASI
2024'te %70 "duymadım" derken, 2025'te bu oran %28'e düştü.

9. SORUMLULUK HARİTASI
Gençler bireylere daha fazla yük bindiriyor. Devlet (%93), özel sektör (%86) ve bireyler (%86) sorumlu görülüyor.

10. DUYGULARIN DENGESİ
Endişe (%77) hâlâ baskın. Çaresizlik (%53), umut (%45) ve suçluluk (%33) takip ediyor.

Kıvılcım Pınar Kocabıyık
Yuvam Dünya Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Gökyüzüne baktığımızda gördüğümüz şey artık sadece bulutlar değil; geleceğimizin ipuçları. Daha sıcak yazlar, daha sert fırtınalar, daha belirsiz yarınlar... İklim krizi bugün hayatlarımızın tam ortasında; suyumuzda, gıdamızda, sağlığımızda ve hatta Yuvam Dünya olarak 2022'den bu yana Türkiye'ye aynı soruyu soruyoruz:

"İklim krizini nasıl görüyorsunuz?" Bu sorunun yanıtı, yalnızca bugünü değil, geleceği de anlamamıza yardımcı oluyor. Çünkü toplumsal algı, değişimin hem barometresi hem de pusulası.

Bu yılın sonuçları hem düşündürücü hem de yol gösterici. Toplumun neredeyse yarısı hâlâ kendini bilgisiz hissediyor. Endişe yüksek; çaresizlik ve suçluluk duyguları artıyor. Ama aynı zamanda umut veren gelişmeler de var:

Gençlerin bilgiye daha hızlı erişmesi,eğitimin ve sosyal medyanın farkındalığı güçlendirmesi,ileri dönüşüm ve enerji tasarrufunun yaygınlaşması...

Ve en önemlisi, Türkiye toplumunun büyük çoğunluğunun iklim krizinin çözümünde devletin, özel sektörün ve bireylerin birlikte sorumluluk alması gerektiğini düşünmesi. Bu yaklaşım, sürdürülebilir dönüşüm için çok değerli bir eşik.

Bu rapor bize güçlü bir ayna tutuyor. Hem eksiklerimizi hem de potansiyelimizi görüyoruz. Bilginin arttığı yerde davranışların nasıl hızla değişebildiğini, eğitimin farkındalığı nasıl yükselttiğini ve iletişimin toplumsal tutumları nasıl şekillendirdiğini Yuvam Dünya olarak vizyonumuz, Türkiye'de iklim bilincinin yalnızca gelişmesini değil; karar alma süreçlerinden günlük yaşama kadar tüm alanlarda daha güçlü biçimde yer bulmasını sağlamak. Gençlerin bilgiye hızlı erişimi ve toplumun geniş kesimlerinin Bu potansiyeli doğru politikalar, etkili iletişim ve güçlü iş birlikleriyle büyütmemiz gerektiğine inanıyoruz.

İklim krizi sadece çevresel değil; ekonomik, sosyal ve sağlık boyutlarıyla da ülkelerin geleceğini doğrudan şekillendiren bir mesele. Bu nedenle bu rapordaki verileri, önümüzdeki yıllarda atılacak adımlar için stratejik bir rehber olarak görüyorum.

Gerçek ilerleme; bilimin ışığında, kamu politikalarının kararlılığıyla, özel sektörün yenilikçi gücüyle, yerel yönetimlerin uygulamalarıyla ve bireylerin günlük tercihlerde göstereceği özenle mümkün olacak. Bu rapor da bu ortak çabayı güçlendirmek Gelecek nesiller için daha sağlıklı, daha adil, daha dirençli ve daha sürdürülebilir bir Türkiye yaratma sorumluluğunu hep birlikte taşıyoruz.

Ve bu yolculuğun, bugün attığımız adımlarla şekillendiğine inanıyoruz.

Prof. Dr. Mehmet Levent Kurnaz
Yuvam Dünya
Bilim Kurulu Başkanı

İklim değişikliğini hayatımızı giderek daha fazla etkilediği bir dönemde yaşıyoruz. Artık bu meseleyi yalnızca bilim insanlarının raporlarında ya da uzak coğrafyalarda yaşanan felaketlerde görmüyoruz; kuruyan göllerimizde, yaz ortasında yaşadığımız su kesintilerinde, orman yangınlarında, beklenmedik fırtınalarda doğrudan hissediyoruz. Ancak hepimiz biliyoruz ki iklim değişikliğinin en az etkileri kadar önemli olan bir başka boyutu da toplumların bu krizi nasıl algıladığıdır.

Elinizdeki araştırma, Türkiye toplumunun iklim değişikliğine bakışını bütün açıklığıyla gözler önüne seriyor. Sonuçları incelerken kendi çevremde gözlemlediklerimle büyük paralellikler gördüm. Evet, toplumun neredeyse yarısı hâlâ kendini bu konuda bilgisiz hissediyor. Ancak bir yandan da gençlerin ve üniversite mezunlarının daha çok bilgiye erişmesi, özellikle sosyal medyanın giderek daha fazla öğrenme kanalı haline gelmesi bana umut veriyor. Bu tablo, doğru araçlar kullanıldığında toplumun çok hızlı öğrenebileceğini ve değişebileceğini kanıtlıyor.

Çarpıcı olan bir başka bulgu, eğitim ile bilgi arasındaki doğrudan ilişki. İklim konusunda eğitim alanların bilgi düzeyi ve farkındalığı belirgin şekilde yükseliyor. Bu bize şunu düşündürüyor: Eğer okullarımız, iş yerlerimiz, medyamız ve sivil toplum kuruluşlarımız bu konuyu daha sistematik biçimde gündeme taşıyabilirse, Türkiye'de iklim bilinci çok kısa sürede tabana yayılabilir.

Araştırmanın ortaya koyduğu kaygı ve duygular da dikkat çekici. Endişe ve çaresizlik öne çıkarken, hatırı sayılır bir kesimin hâlâ umutlu olduğunu görmek oldukça etkileyici. Bu umut, geleceğe dair inancı besleyen en önemli kaynağımız. Çünkü insanlar umutsuz olduklarında geri çekilir ama umut olduğunda harekete geçer. Buradan alınacak ders şu: İklim iletişiminde yalnızca tehlikeleri anlatmak değil, aynı zamanda çözüm yollarını ve başarı hikâyelerini paylaşmak zorundayız.

Araştırmanın belki de en önemli mesajı, toplumun sorumluluğu yalnızca devletten değil, özel sektörden ve bireylerden de beklemesi. Bu bana çok anlamlı geliyor. Çünkü iklim krizinin çözümü, yalnızca yukarıdan aşağıya uygulanacak politikalarla değil, hepimizin birlikte atacağı adımlarla mümkün. Devlet, iş dünyası, sivil toplum ve bireyler... Ancak bu zincirin her halkası harekete geçtiğinde gerçek bir dönüşüm yaşanabilir.

Benim açımdan oldukça endişe verici bir nokta; beyaz yakalı çalışanların, yani toplumun iklim değişikliğinin oluşmasına en fazla etki yapan kesiminin kendilerinin bu problemden çok fazla etkilenmeyeceklerini düşünmeye başlamış olmalarıdır. Bu gruba erişmek bizlerin de öncelikli görevlerinden biri olmalıdır. Beyaz yakalılar arasında kendilerine bir zarar gelmeyeceği inancının artması bu bağlamda atılacak adımları da güçleştirecektir.

Bu rapor bize güçlü bir ayna tutuyor. Eksiklerimizi, zaaflarımızı ama aynı zamanda potansiyelimizi gösteriyor. Bence asıl mesele bu aynadan kaçmak yerine ona cesaretle bakabilmek. Çünkü iklim krizini çözmek için önce toplumsal algımızı değiştirmemiz, sonra da bu algıyı kolektif eyleme dönüştürmemiz gerekiyor.

Ancak bu rapor bir son değil, bir başlangıçtır. Daha çok öğrenmek, daha fazla tartışmak ve birlikte hareket etmek için güçlü bir fırsat. Gelecek nesiller için daha yaşanabilir bir dünya bırakma sorumluluğumuz var. Ve biliyorum ki bu sorumluluğu yerine getirecek bilgiye, beceriye ve iradeye sahibiz. Yeter ki harekete geçmekte geç kalmayalım.

Aydın Erdem
KONDA Araştırma ve
Danışmanlık Genel Müdürü

İklim Krizi: Bildiklerimiz, Hissettiklerimiz, Yap(a)madıklarımız

Bir önceki yıl aynı sebeple kaleme aldığım yazıda, iklim krizinin toplumsal kaygılar arasında henüz hak ettiği yeri bulamadığını vurgulamıştım. Aradan geçen bir yılda tablo köklü biçimde değişmiş değil; ancak bu kez daha net bir gelişme görüyoruz.

Yuvam Dünya için gerçekleştirdiğimiz bu araştırma serisinin önemi de aslında buradan geliyor. KONDA gibi toplumsal algıları uzun yıllar boyunca, aynı yöntemle ölçen bir kurum olarak çok az sayıda insanın sahiplendiği birçok meselenin zaman içinde ülke geneli tarafından önemsendiğini pek çok kez gözlemleme şansımız oldu. İklim krizinin de böyle bir noktaya varacağına dair ipuçlarını bu araştırmada görebiliyoruz. Bu da son derece faydalı ve bir araştırma şirketi olarak gurur duymamız gereken bir işin içinde olduğumuzu bize kanıtlıyor.

İklim krizi toplumun hayatında artık görmezden gelinemeyecek kadar büyük. Ama meseleye bakış parçalı: Kimisi konuyu iyi bildiğini söylüyor, kimisi yüzeysel geçiyor, kimisi ise hâlâ bilgisiz. Eğitim, gençlik ve dijital dünyaya yakınlık bilgiyi artırıyor; yaş ilerledikçe ve gündelik hayattan kopuldukça farkındalık zayıflıyor.

Tehlike algısında ise iki katman öne çıkıyor. İnsanların büyük bölümü iklim krizini kendi hayatı için de tehdit olarak görüyor, ama neredeyse herkes gelecek nesillerin daha büyük risk altında kalacağına inanıyor. Yani bugünkü kaygı var, fakat yarının yükü daha ağır hissediliyor.

Bireysel davranışlara bakıldığında tablo karışık. Enerji tasarrufu, geri dönüşüm ya da toplu taşıma kullanımı yaygın olarak dile getiriliyor. Ancak bu pratiklerin ne kadarı iklim bilinciyle,ne kadarı ekonomik zorunlulukla yapılıyor ayırmak zor. Net olan şey şu: Cebin diliyle doğanın dili kesiştiğinde davranış daha kolay benimseniyor.

Sorumluluk dağılımında ise tablo net: Toplum en büyük yükü devlete yüklüyor ama aynı zamanda şirketlerin ve bireylerin de işin parçası olmasını istiyor. Yalnızca “devlet yapsın” değil, “hepimiz elimizi taşın altına koyalım” yaklaşımı öne çıkıyor.

Duyguların manzarası tanıdık: Endişe hâlâ baskın, ama geçen yıla göre daha düşük yoğunlukta. Çaresizlik hissi umudun önünde gidiyor, umut ise kırılgan ama hâlâ var. Suçluluk ise en zayıf his; çünkü çoğu kişi sorumluluğu daha çok devlet ve şirketlere atıyor.

Bugün geldiğimiz noktada toplum iklim krizini hem bugünün hem yarının meselesi olarak görüyor. Kaygı var, umut var ama güven arayışı daha da güçlü. Yasanın yarattığı paradoks bize şunu söylüyor: toplum yeni yasa metinlerinden çok, sahada görülen sonuçlara inanıyor. Bizim görevimiz de bu sonuçları düzenli ve güvenilir ölçümlerle göstermek.

Bu sonuçları görünür kılmanın yolu da süreğen ölçümlerden geçiyor. İşte bu yüzden Yuvam Dünya ile sürdürdüğümüz araştırma projesi çok kıymetli. İklim krizi gibi büyük bir meseleyi ölçmek, anlamak ve paylaşmak bizim için sadece bir iş değil, aynı zamanda gurur kaynağı. Bu ortak çabanın bir parçası olmamızı sağlayan Yuvam Dünya’ya teşekkür ediyoruz.

KONDA
ARAŞTIRMA VE DANIŞMANLIK

BÖLÜM 1

İKLİM KRİZİNE DAİR BİLGİ

yuvam dünya

İKLİM KRİZİ KONUSUNDA NE KADAR BİLGİ SAHİBİYİZ?

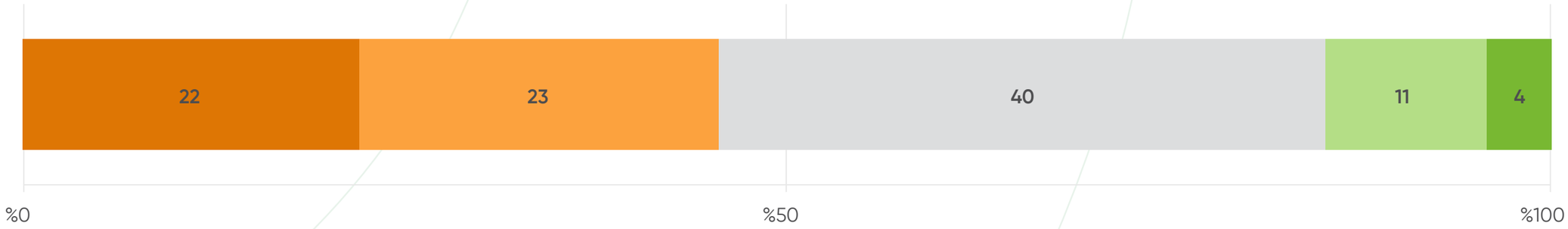

“ %45 bilgisiz, %15 bilgili...
Gri alanda kalanlar ise çok fazla.
Bu tabloyu değiştirecek olan biziz. ”

Hiç Bilgim Yok 1 2 3 4 5 Çok Bilgiliyim

İKLİM KRİZİ KONUSUNDA NE KADAR BİLGİ SAHİBİYİZ?

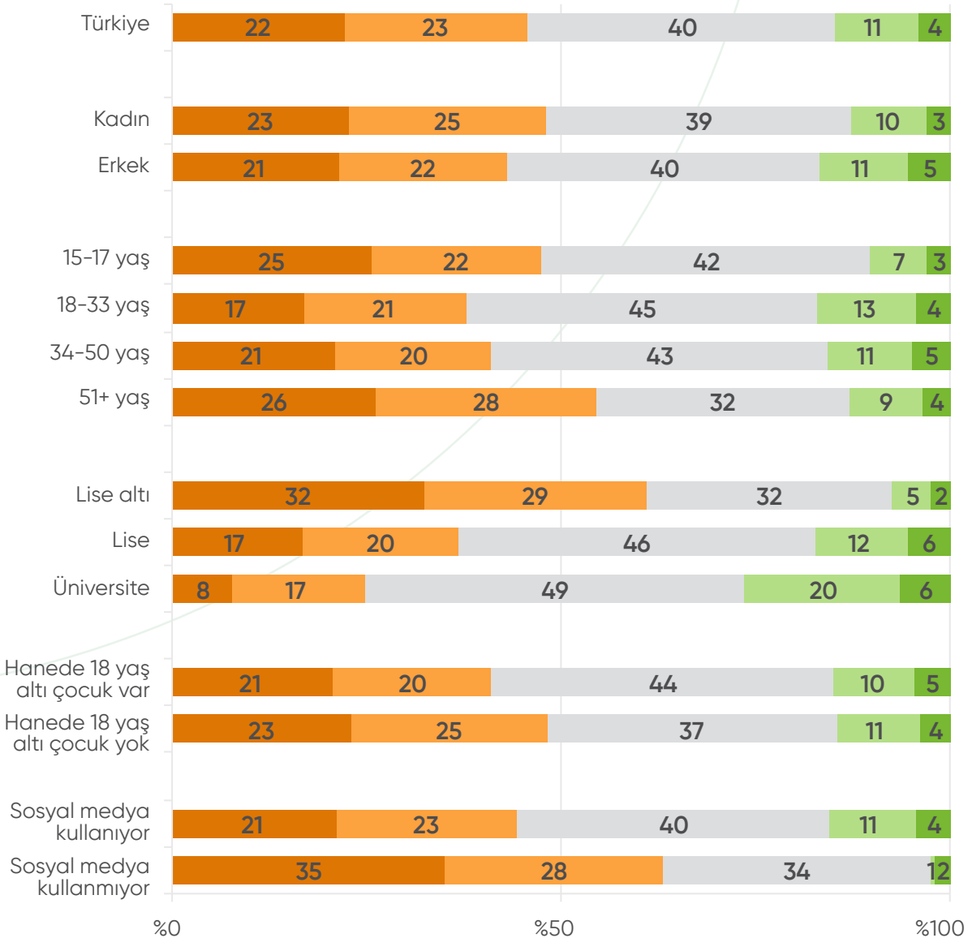

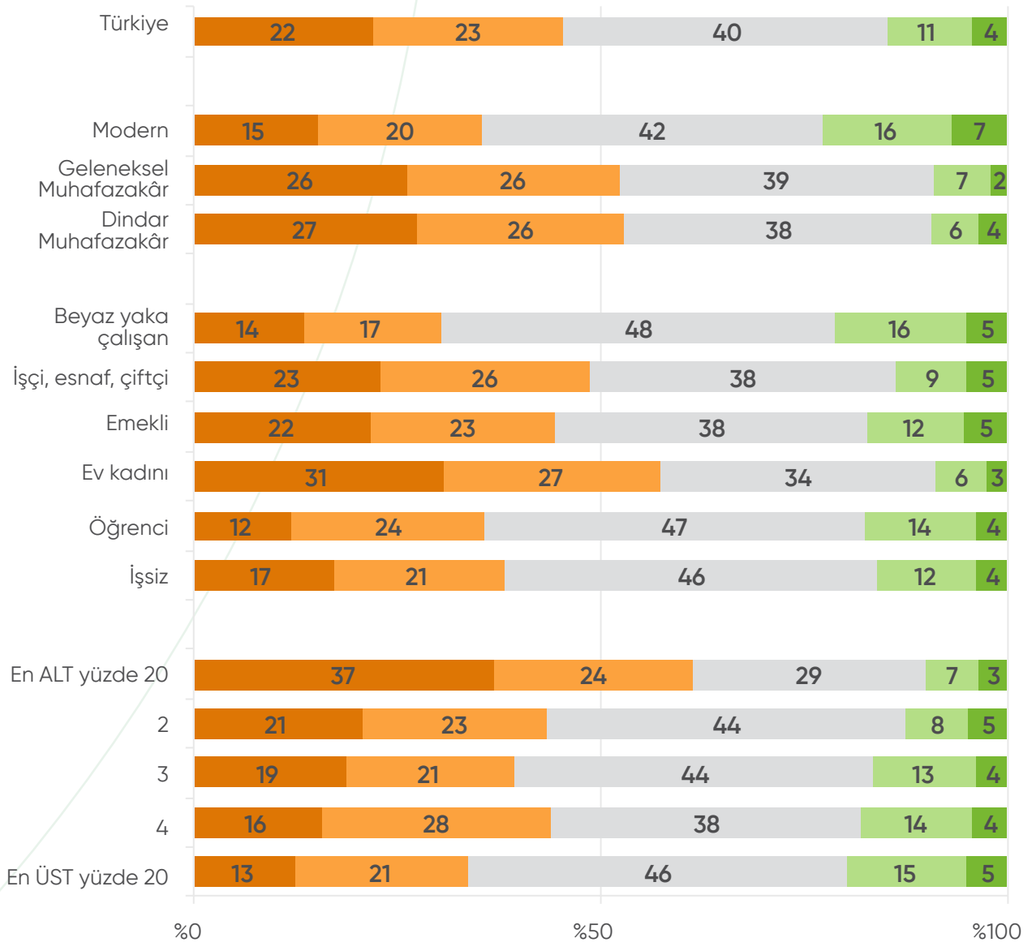

Hiç Bilgim Yok 1 2 3 4 5 Çok Bilgiliyim

İKLİM KRİZİ KONUSUNDA BU SAYACAKLARIMDAN HANGİLERİ BİLGİ SAĞLAMALIDIR?

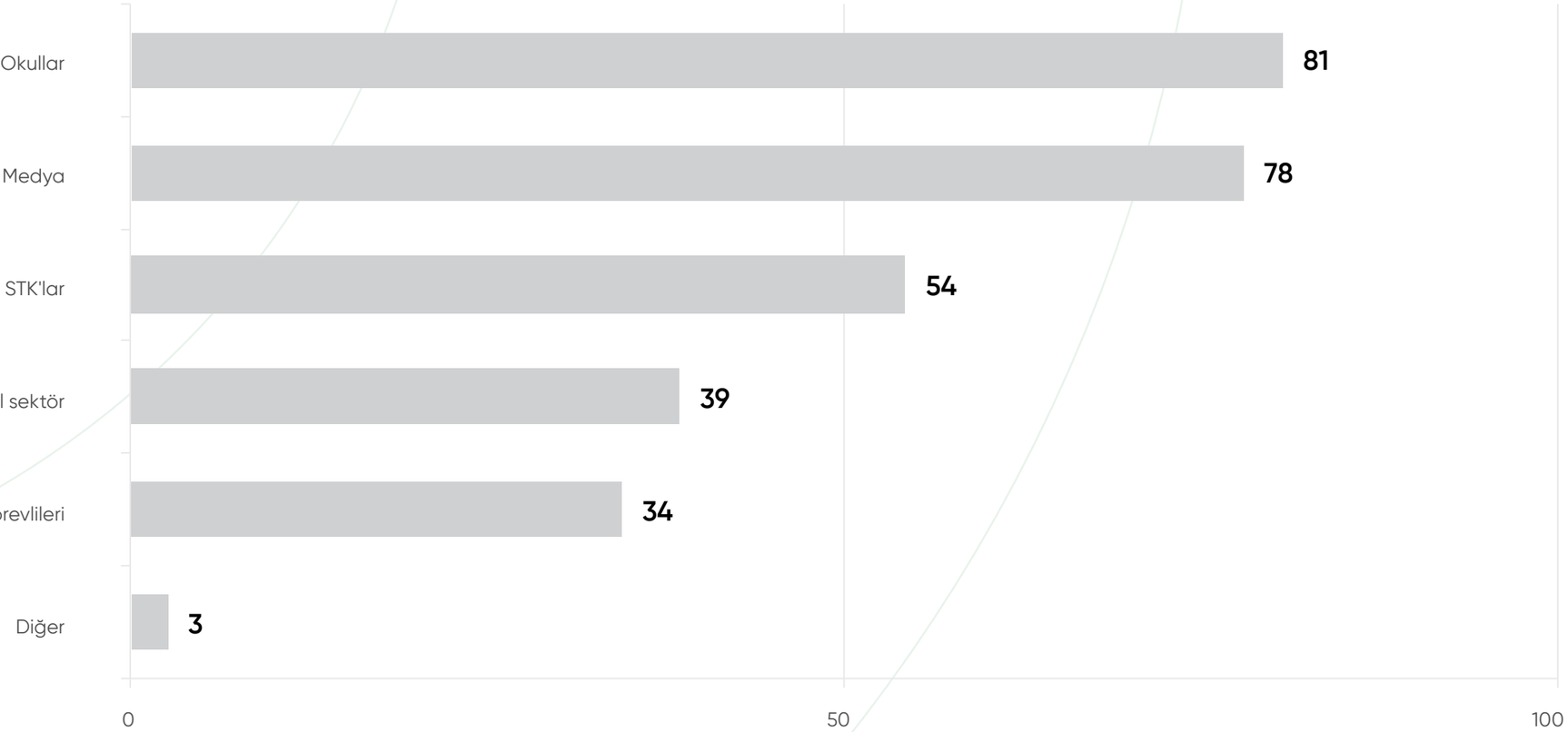

Bilgiyi kim sağlayacak sorusunun cevabı açık:
Eğitim merkezleri, medya araçları ve sivil toplum kuruluşları.

İKLİM KRİZİ KONUSUNDA BU SAYACAKLARIMDAN HANGİLERİ BİLGİ SAĞLAMALIDIR?

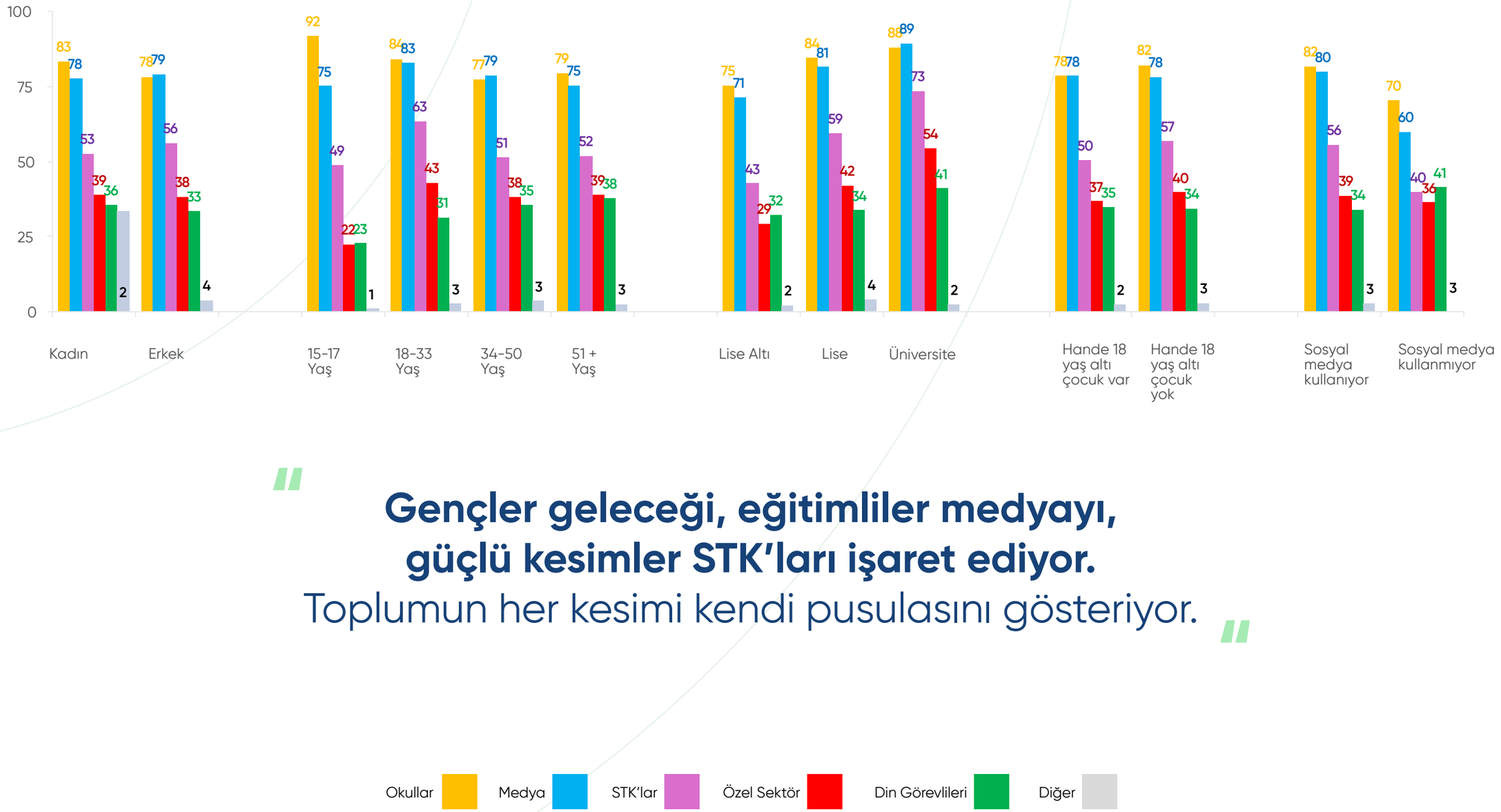

"**Gençler geleceği, eğitimliler medyayı, güçlü kesimler STK'ları işaret ediyor.** Toplumun her kesimi kendi pusulasını gösteriyor."

İKLİM KRİZİ KONUSUNDA BU SAYACAKLARIMDAN HANGİLERİ BİLGİ SAĞLAMALIDIR?

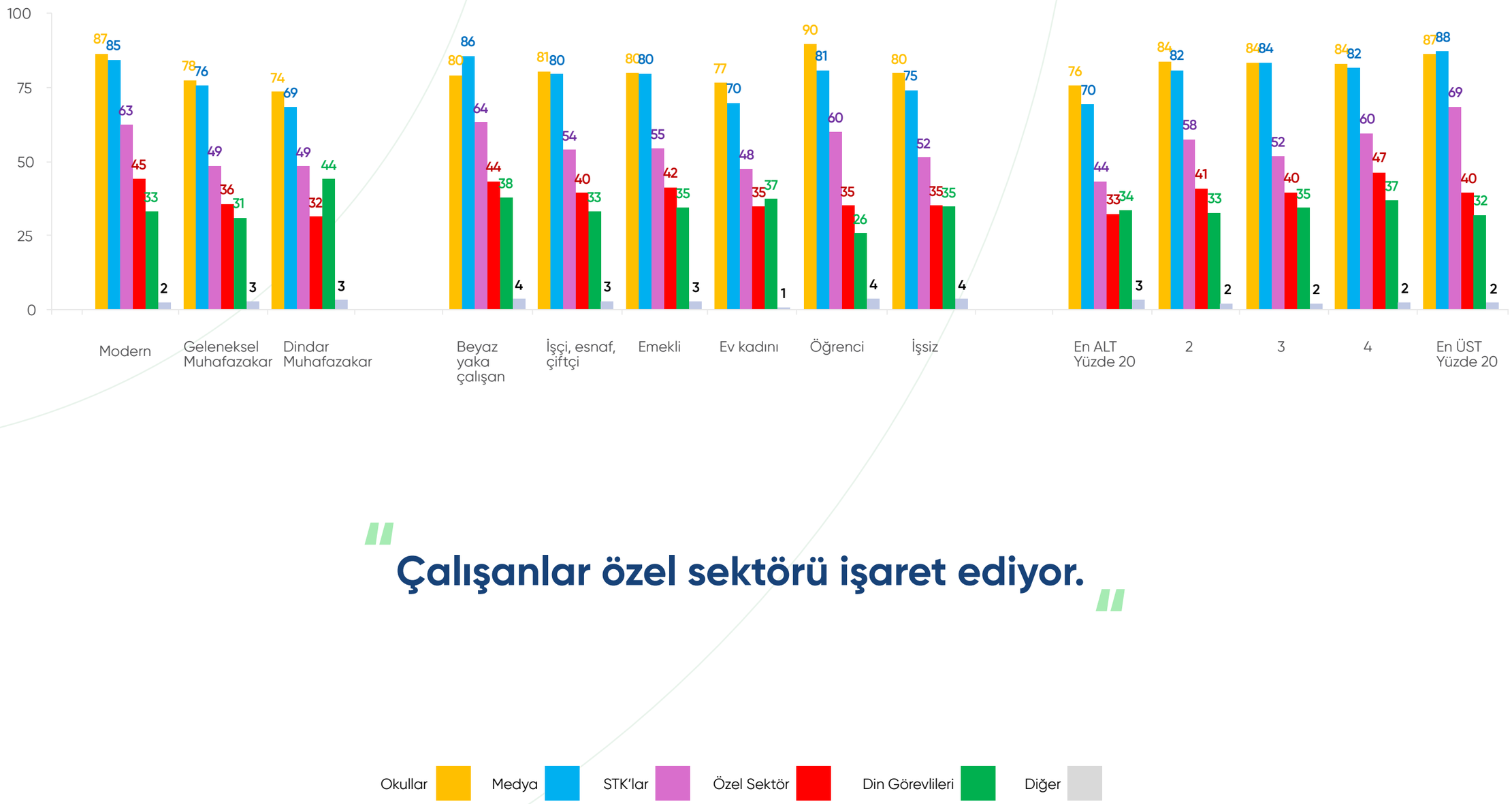

"Çalışanlar özel sektörü işaret ediyor."

KONDA
ARAŞTIRMA VE DANIŞMANLIK

BÖLÜM 2

İKLİM KRİZİNE DAİR EĞİTİM

yuvam dünya

İKLİM KRİZİ KONUSUNDA HİÇ EĞİTİM ALDIK MI?

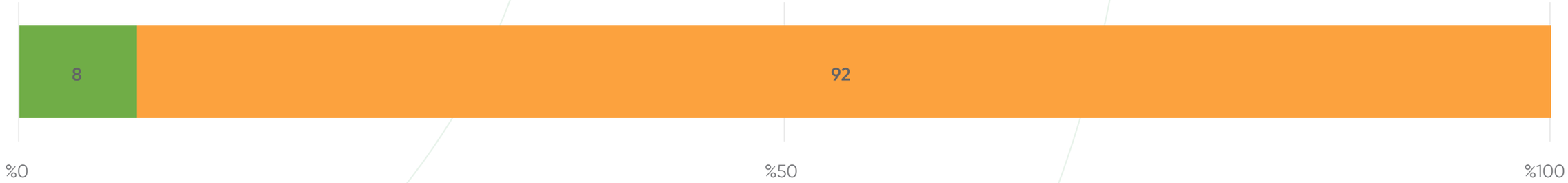

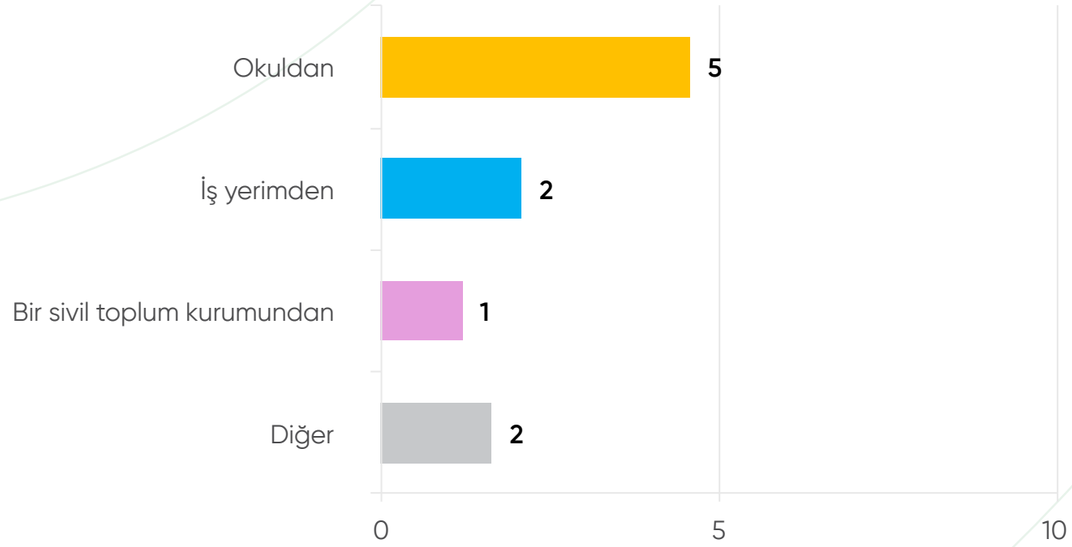

> **İklim eğitimi alanların sayısı hâlâ yok denecek kadar az;** okul dışındaki kaynaklarsa yetersiz.

İKLİM KRİZİ KONUSUNDA HİÇ EĞİTİM ALDIK MI?

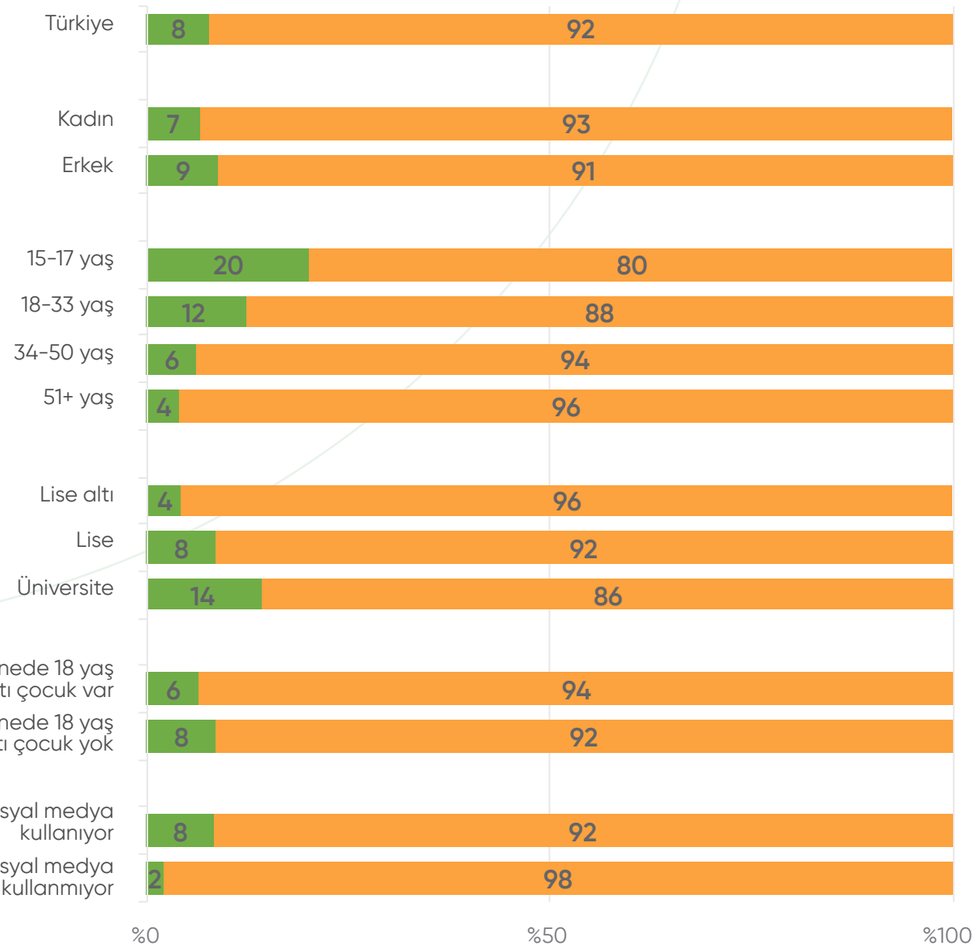

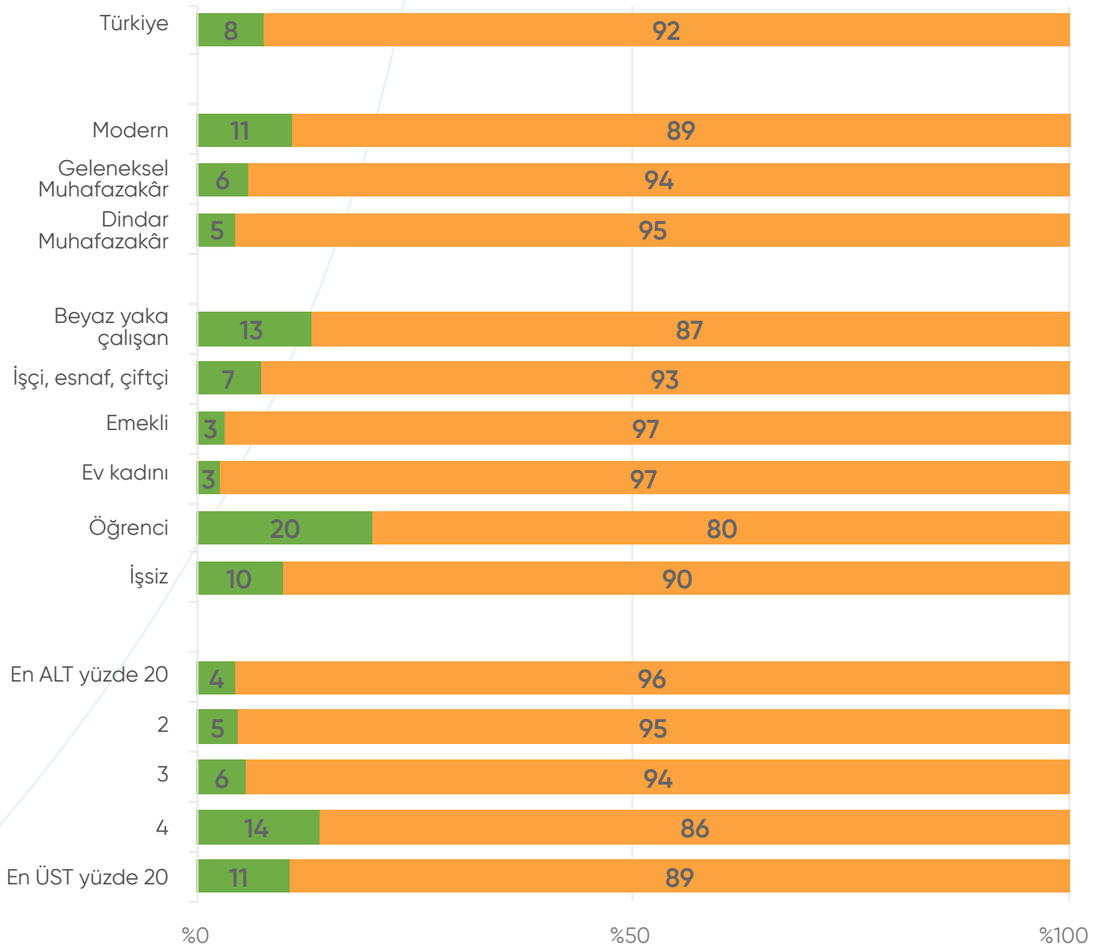

Evet Hayır

İKLİM KRİZİ KONUSUNDA

NEREDEN/NERELERDEN EĞİTİM ALDIK?

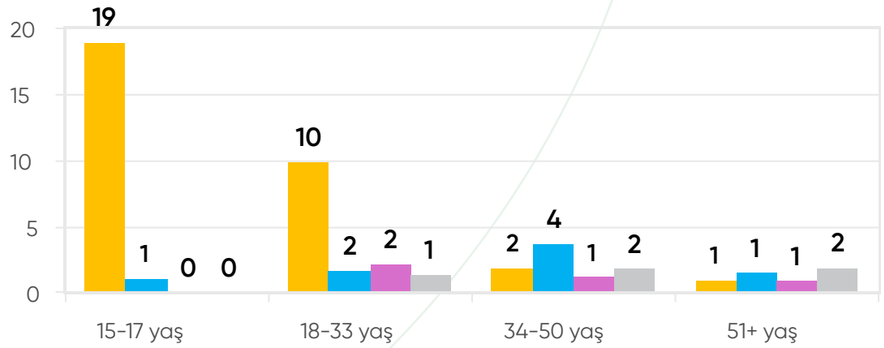

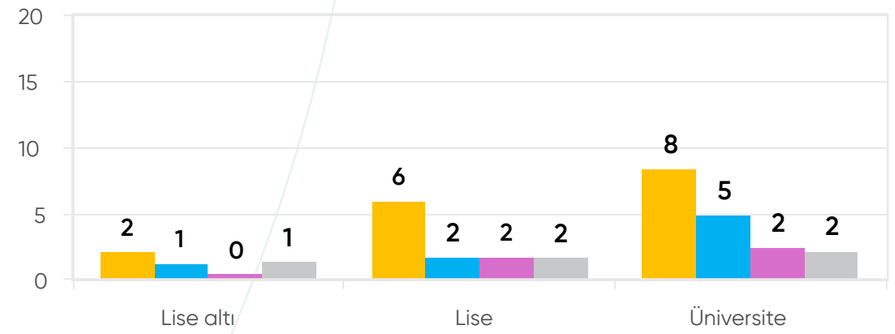

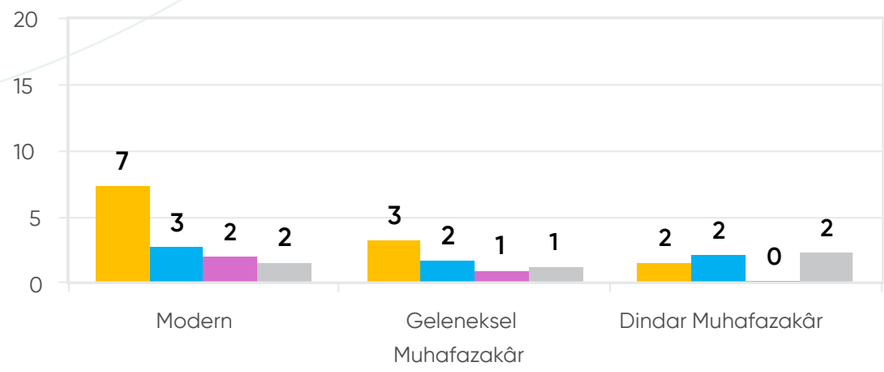

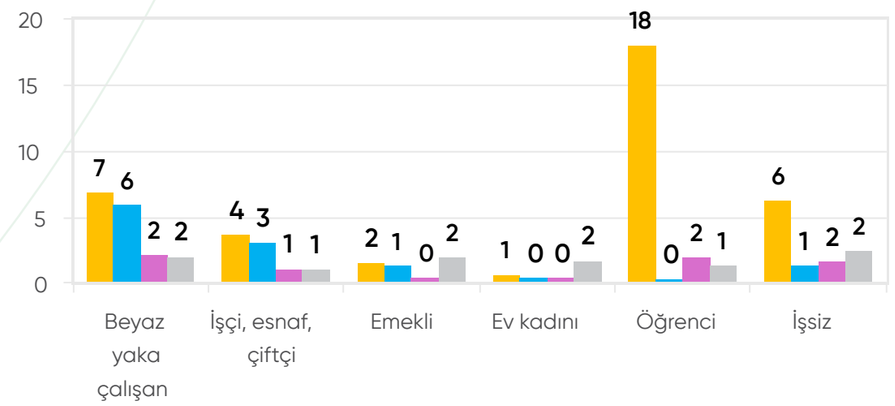

Okuldan
İş Yerimden
Bir Sivil Toplum Kurumundan
Diğer

KONDA
ARAŞTIRMA VE DANIŞMANLIK

BÖLÜM 3

İLERİ DÖNÜŞÜM

yuvam dünya

İLERİ DÖNÜŞÜM NEDİR? BİLİYOR MUYUZ?

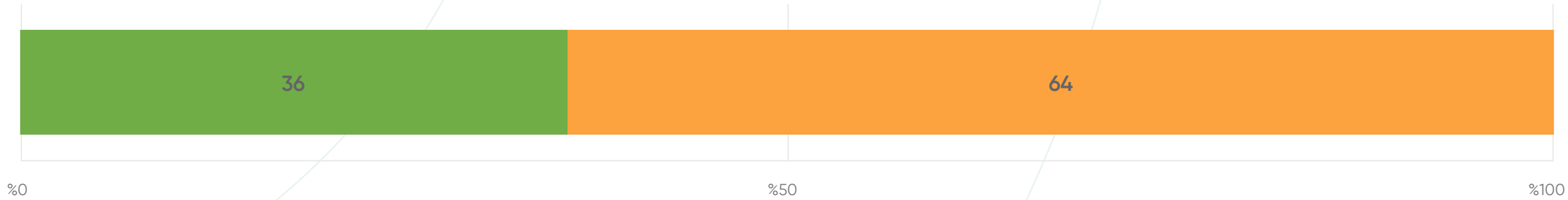

3 kişiden 1'i ileri dönüşümü biliyor, 2'si hâlâ bilmiyor.
İleri dönüşüm hâlâ azınlığın bilgisi;
oysa geleceğin dönüştürülmesi
hepimizin sorumluluğu.

Evet Biliyorum Hayır Bilmiyorum

İLERİ DÖNÜŞÜM NEDİR? BİLİYOR MUYUZ?

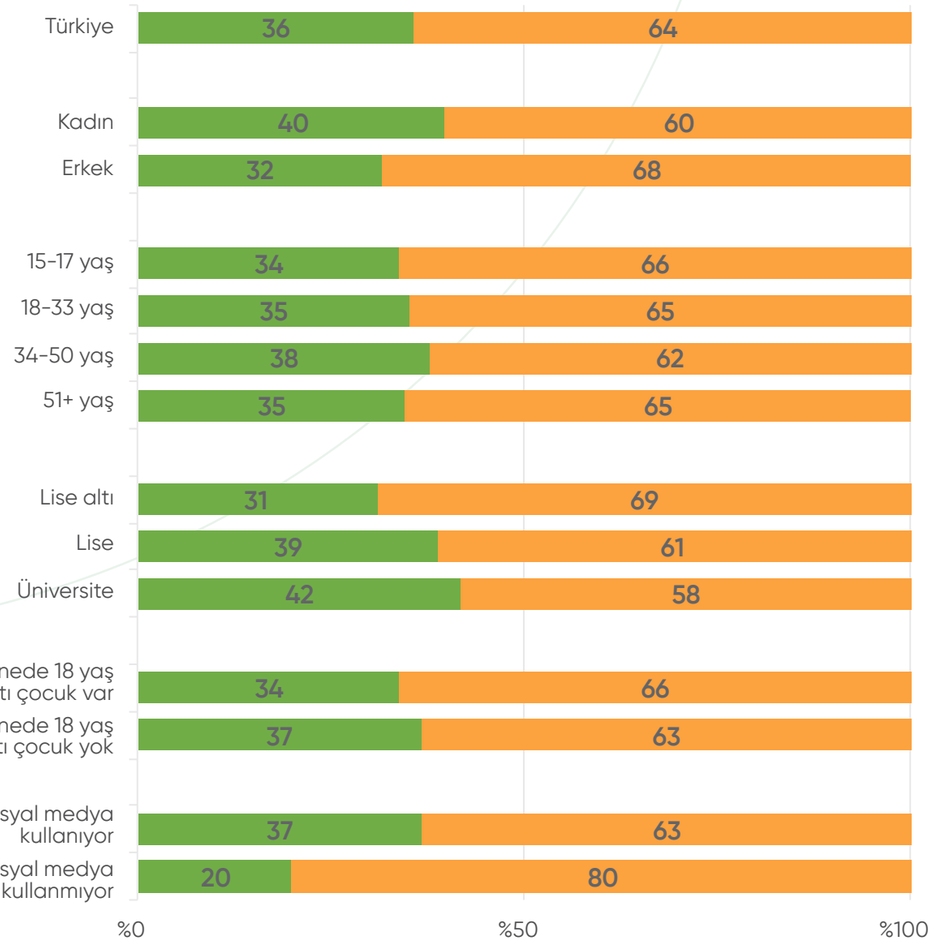

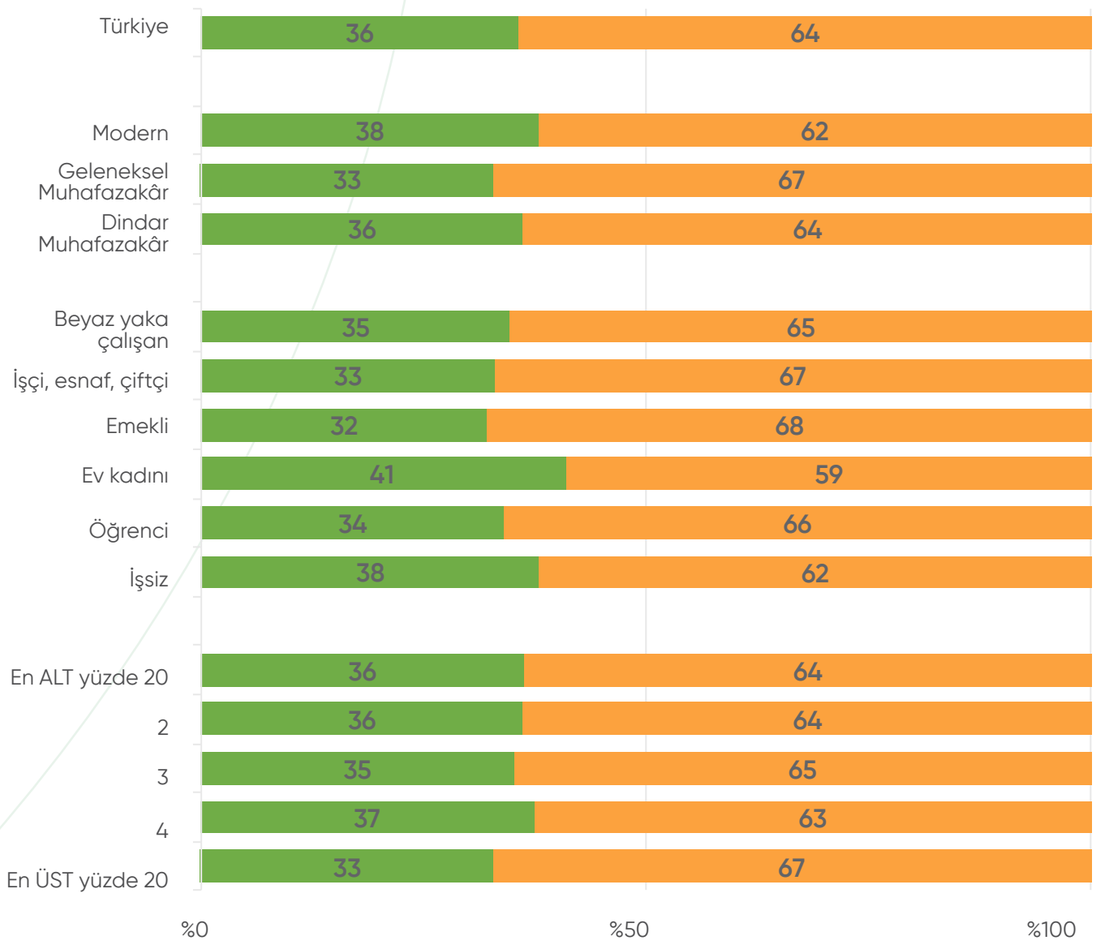

Evet Biliyorum

Hayır Bilmiyorum

İLERİ DÖNÜŞÜM ARTIK KULLANILMAYAN ESKİ EŞYALARIN YARATICI BİÇİMDE YENİDEN KULLANILARAK DAHA DEĞERLİ ÜRÜNLERE DÖNÜŞTÜRÜLMESİDİR.

BUGÜNE KADAR BUNA BENZER BİR ŞEY YAPTIK MI? YAPIYOR MUYUZ?

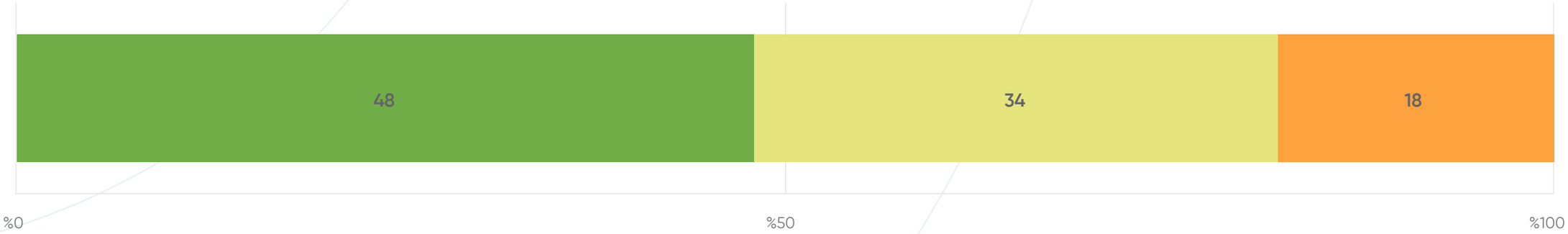

"**Toplumun dörtte üçü** ya ileri dönüşüm yapıyor ya da yapmaya hazır."

Yapıyorum
İmkanım Olsa Yaparım
Yapmam

İLERİ DÖNÜŞÜM ARTIK KULLANILMAYAN ESKİ EŞYALARIN YARATICI BİÇİMDE YENİDEN KULLANILARAK DAHA DEĞERLİ ÜRÜNLERE DÖNÜŞTÜRÜLMESİDİR.

BUGÜNE KADAR BUNA BENZER BİR ŞEY YAPTIK MI? YAPIYOR MUYUZ?

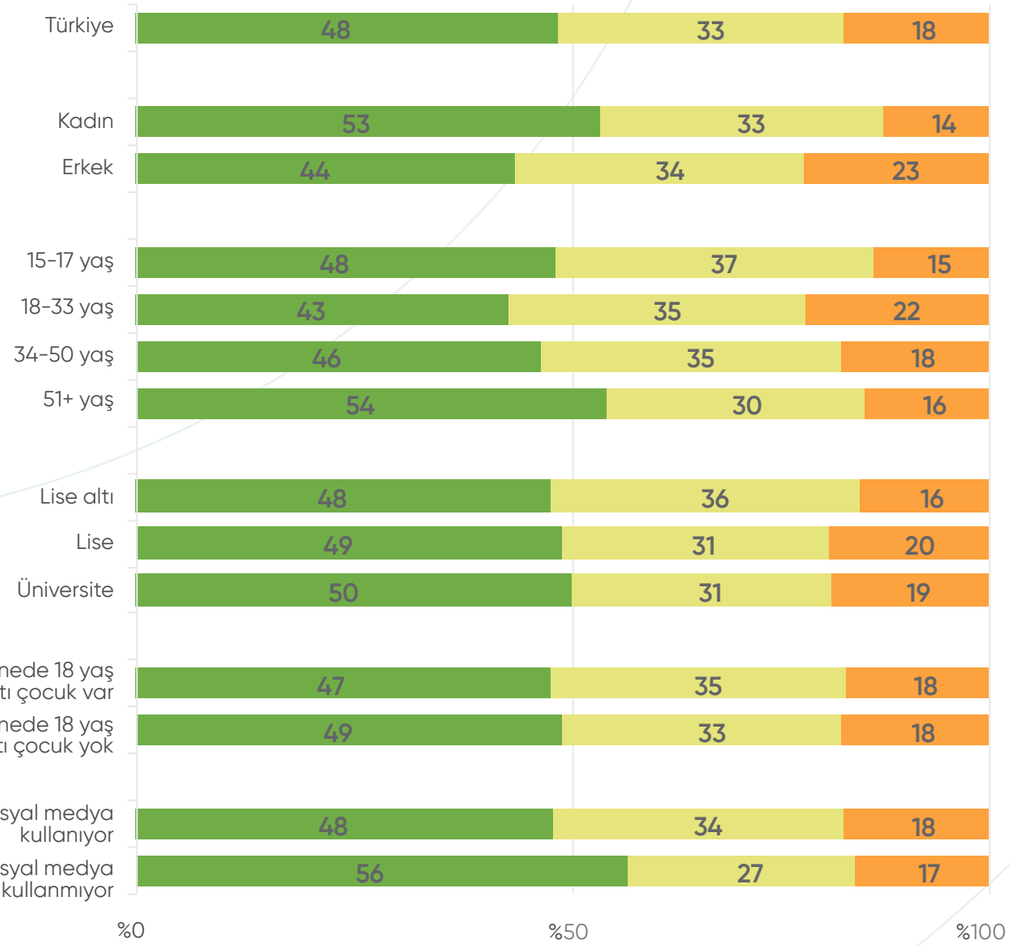

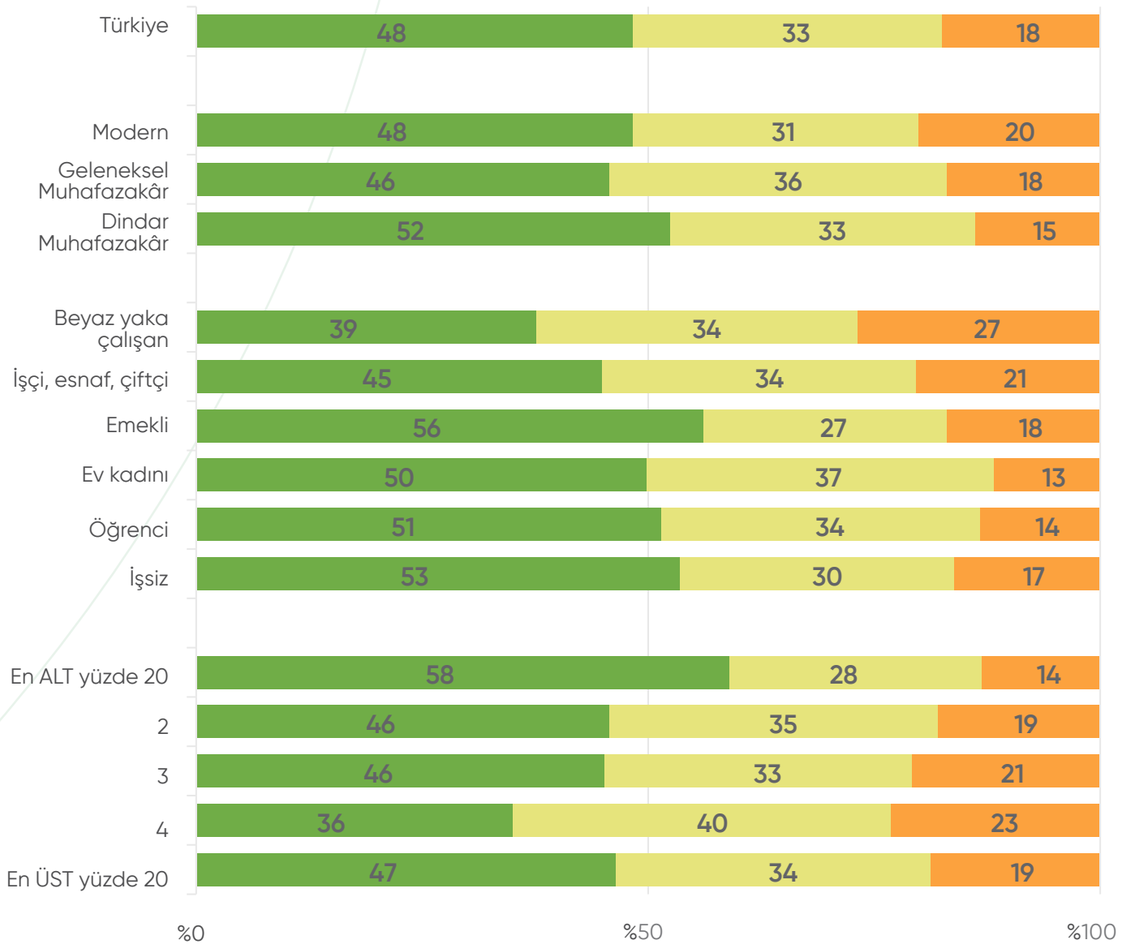

Yapıyorum | İmkanım Olsa Yaparım | Yapmam

BU UYGULAMA YANİ İLERİ DÖNÜŞÜM

İKLİM KRİZİYLE MÜCADELEDE ETKİLİ OLUR MU?

"**Toplumun üçte ikisi** ileri dönüşümün geleceğe katkısına inanıyor."

Hiç Etkili Olmaz 1 2 3 4 Çok Etkili Olur

BU UYGULAMA YANİ İLERİ DÖNÜŞÜM

İKLİM KRİZİYLE MÜCADELEDE ETKİLİ OLUR MU?

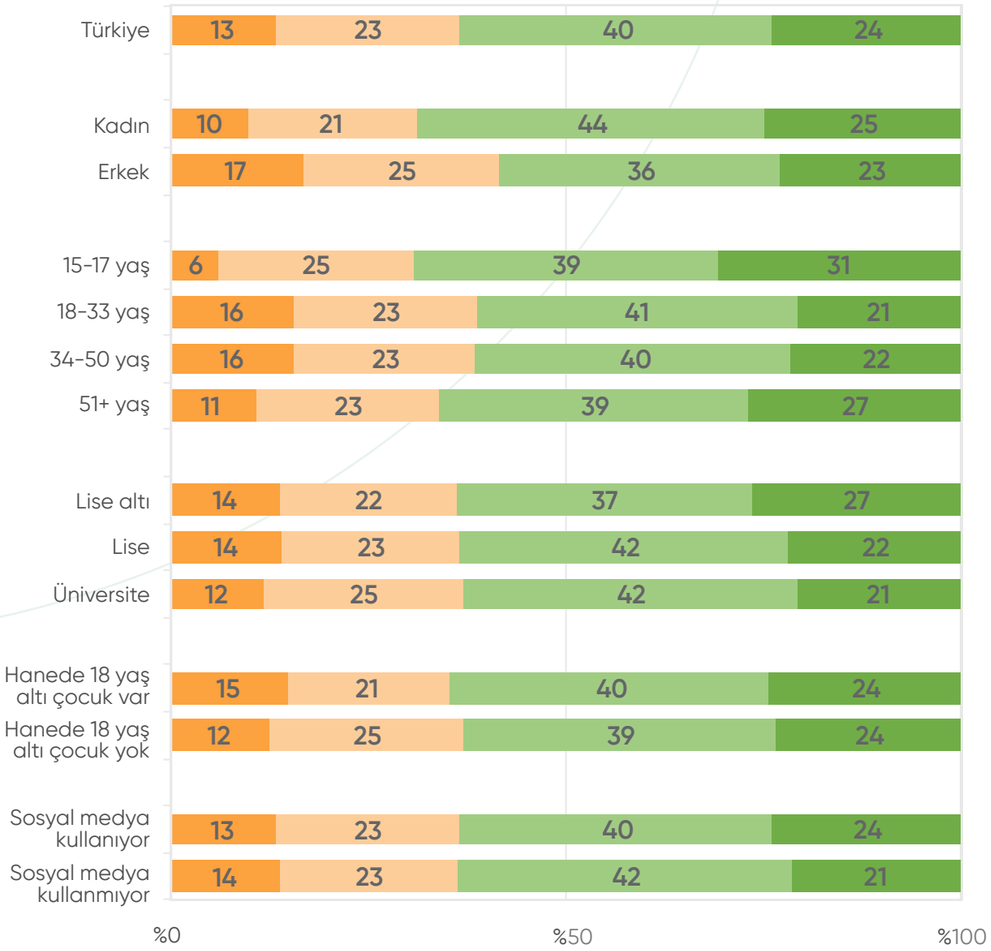

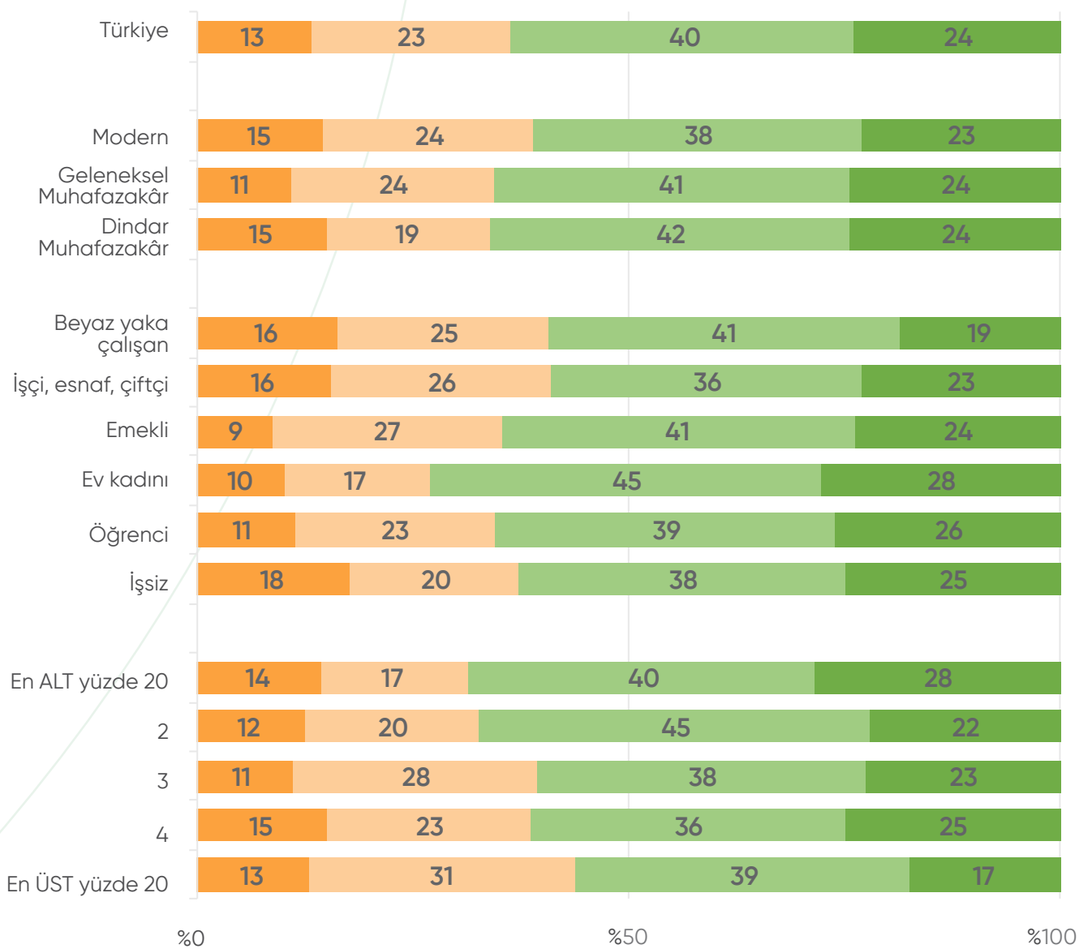

Hiç Etkili Olmaz 1 2 3 4 Çok Etkili Olur

KONDA
ARAŞTIRMA VE DANIŞMANLIK

BÖLÜM 4

İKLİM KRİZİ NE KADAR TEHLİKELİ?

yuvam dünya

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

HAYATIMIZ İÇİN NE KADAR TEHLİKELİ?

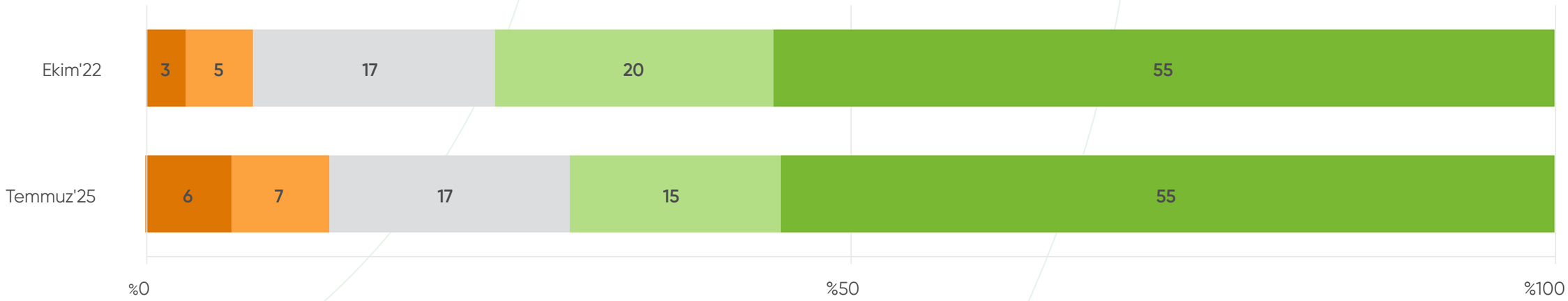

Tehlike yakın ama toplum onu geleceğe itiyor.
Ekonomik ve sosyal sorunlar, iklim krizinin aciliyetini gölgeliyor.
Son 3 yılla karşılaştırdığımızda toplumun **%10'u** iklim krizini
kendi hayatı için daha az tehlikeli görüyor.
Toplumun %53'ü geleceği en fazla 5 yıl, %78'i ise en fazla 10 yıl olarak tanımlıyor.

Hiç Tehlikeli Değil 1 2 3 4 5 Çok Tehlikeli

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

HAYATIMIZ İÇİN NE KADAR TEHLİKELİ?

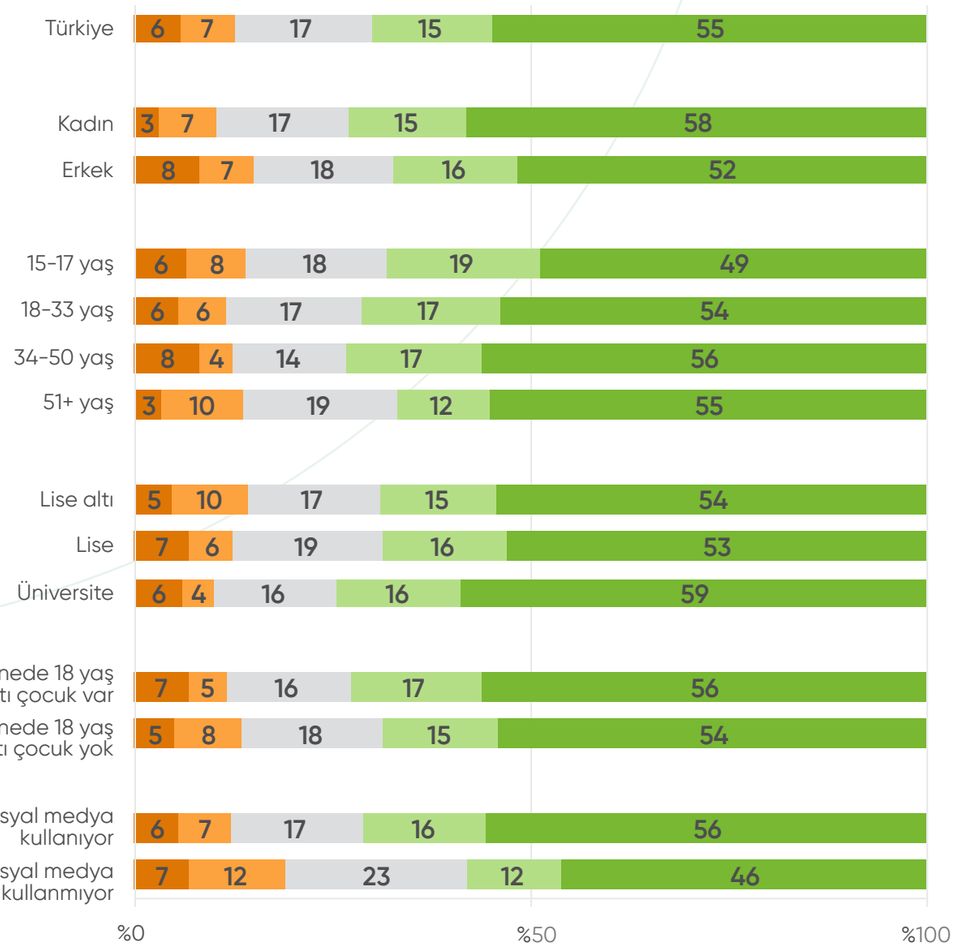

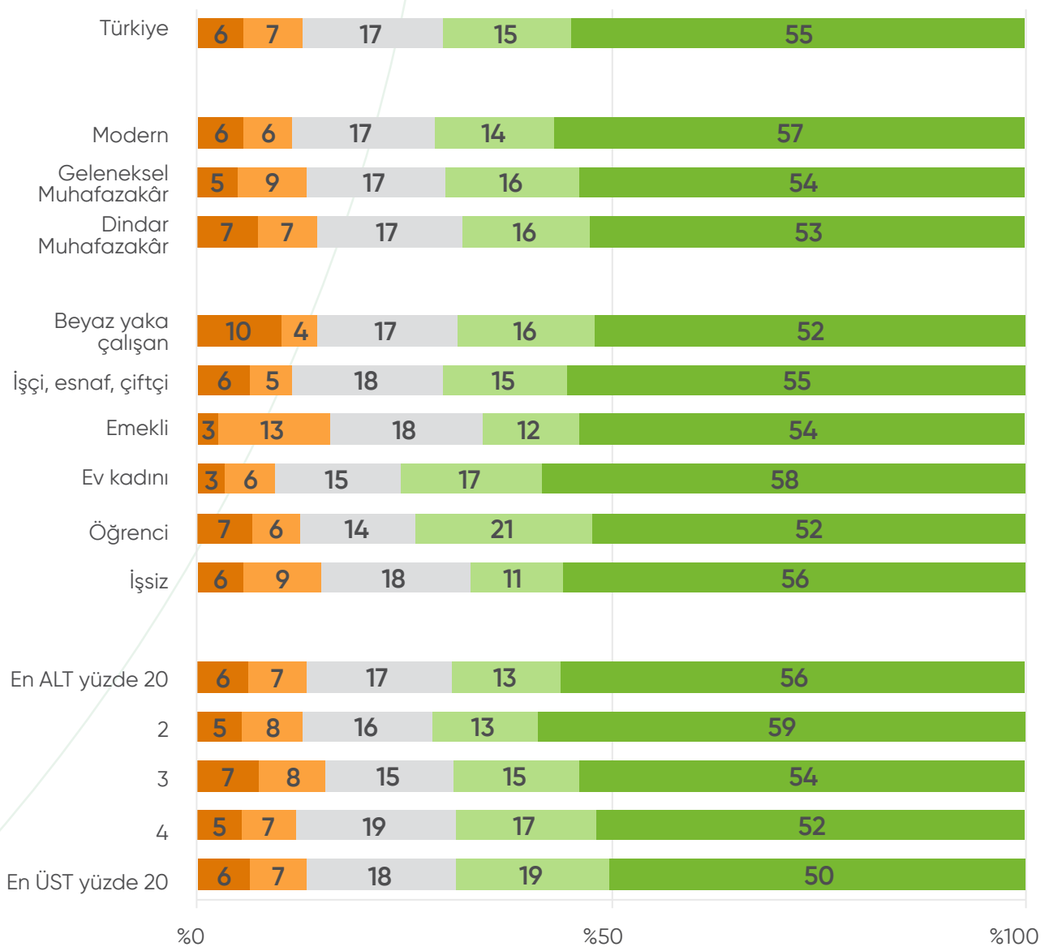

Hiç Tehlikeli Değil 1 2 3 4 5 Çok Tehlikeli

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

GELECEK NESİLLER İÇİN NE KADAR TEHLİKELİ?

> **Son 3 yılın verileriyle karşılaştırdığımızda** toplum, krizi hem bugünden hem yarından uzaklaştırıyor.

Hiç Tehlikeli Değil 1 2 3 4 5 Çok Tehlikeli

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

GELECEK NESİLLER İÇİN NE KADAR TEHLİKELİ?

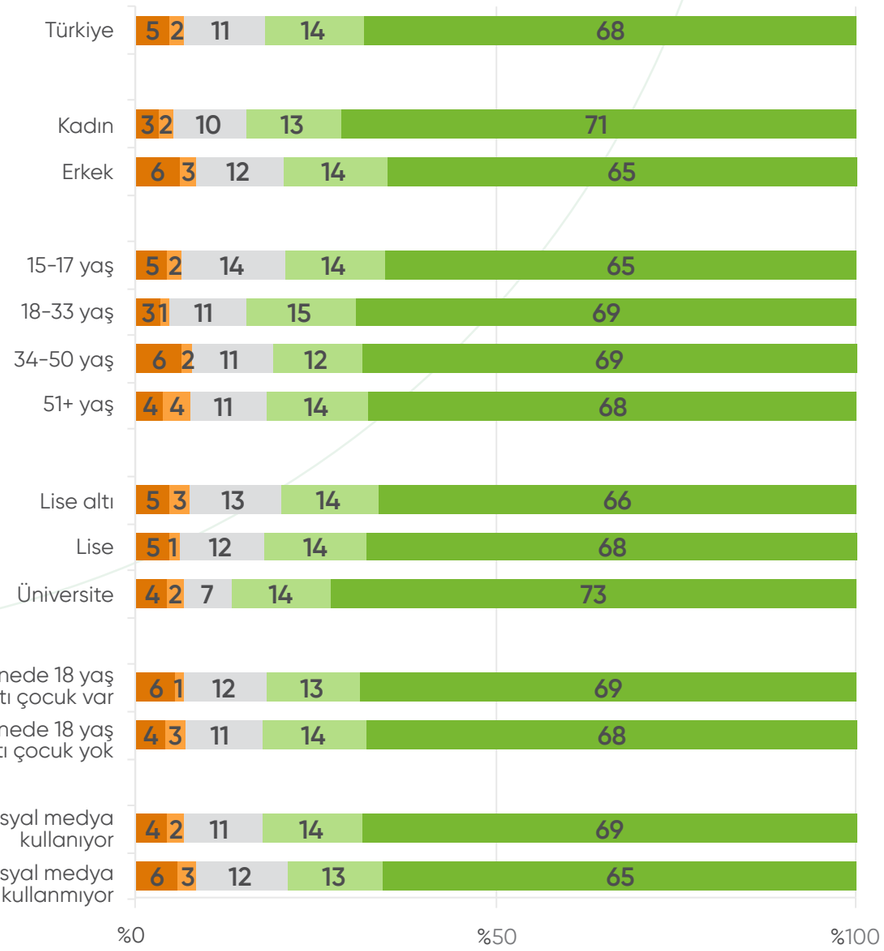

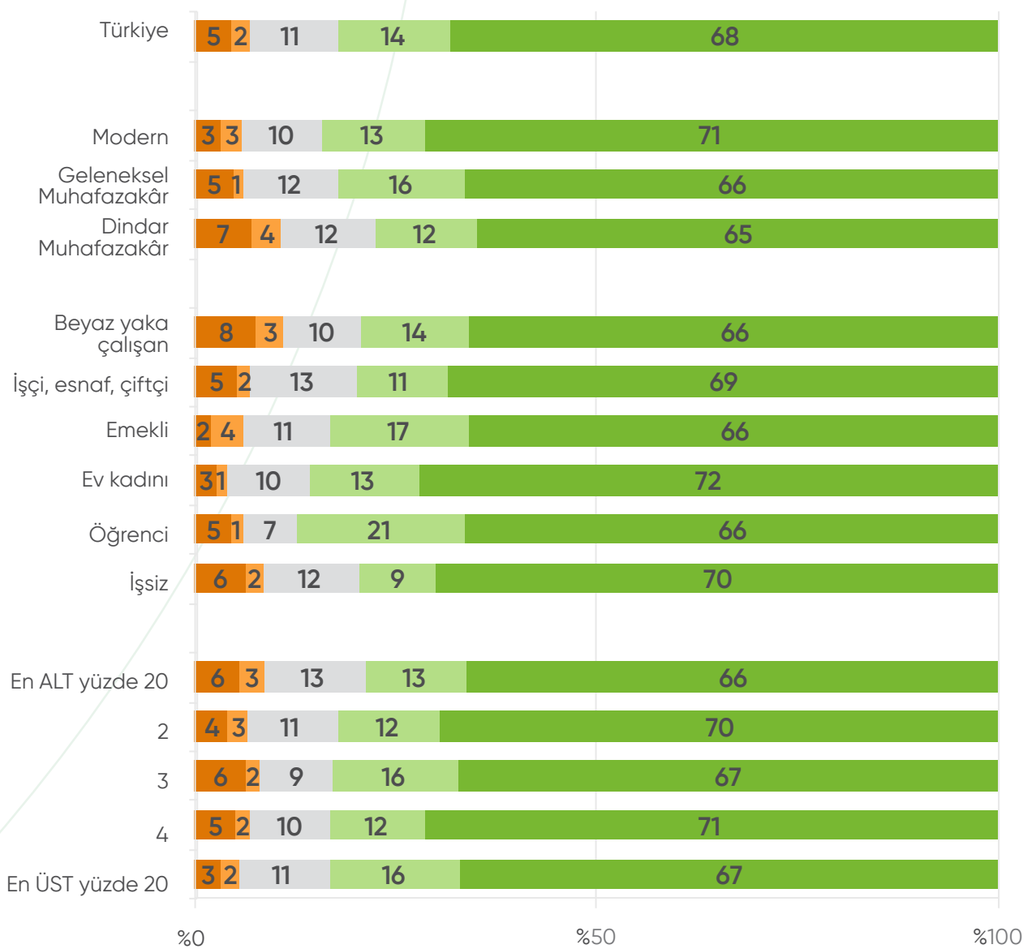

Hiç Tehlikeli Değil 1 2 3 4 5 Çok Tehlikeli

KONDA
ARAŞTIRMA VE DANIŞMANLIK

BÖLÜM 5

İKLİM KRİZİYLE BİREYSEL MÜCADELE

yuvam dünya

EVDE VE İŞ YERİNDE ENERJİ TÜKETİMİNİ AZALTMAK

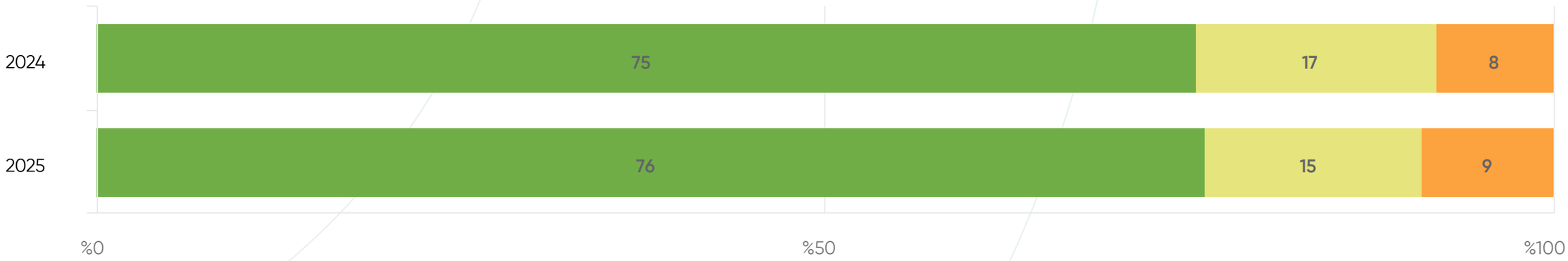

"**Enerji tüketimini azaltmak,**
bireysel mücadelenin ortak paydası."

Yapıyorum
İmkânım Olsa Yaparım
Yapmam

EVDE VE İŞ YERİNDE

ENERJİ TÜKETİMİNİ AZALTMAK

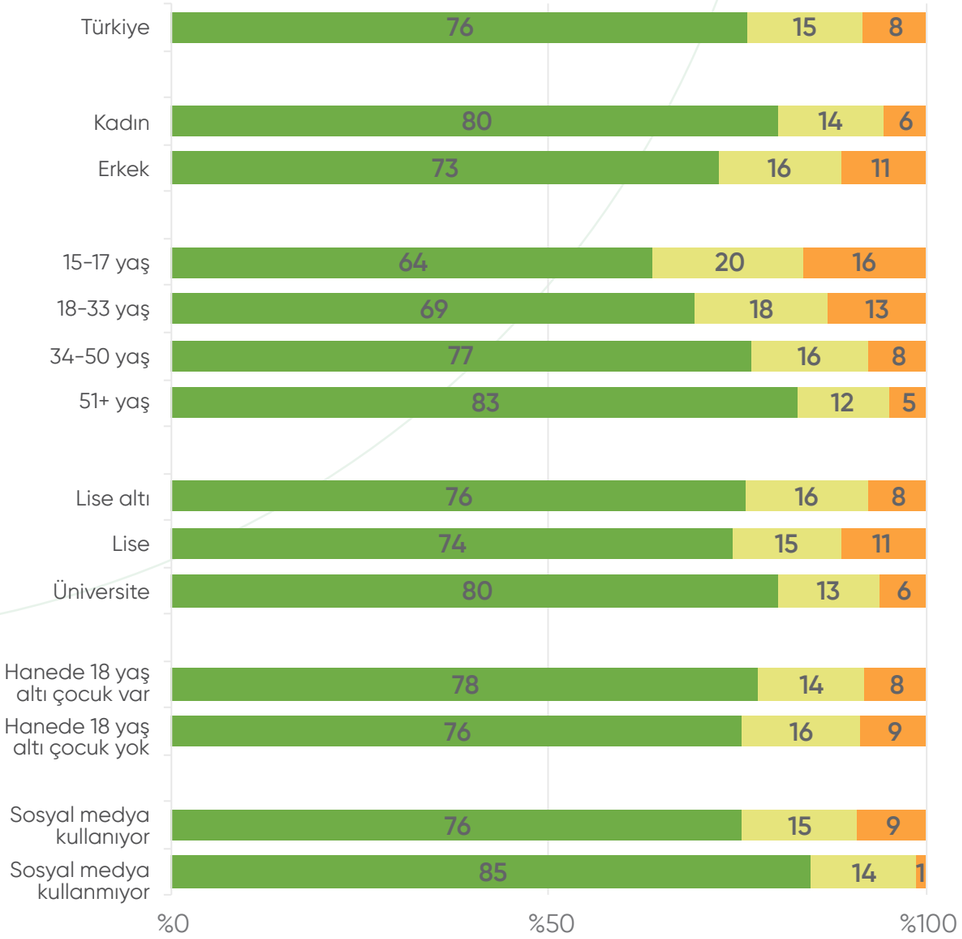

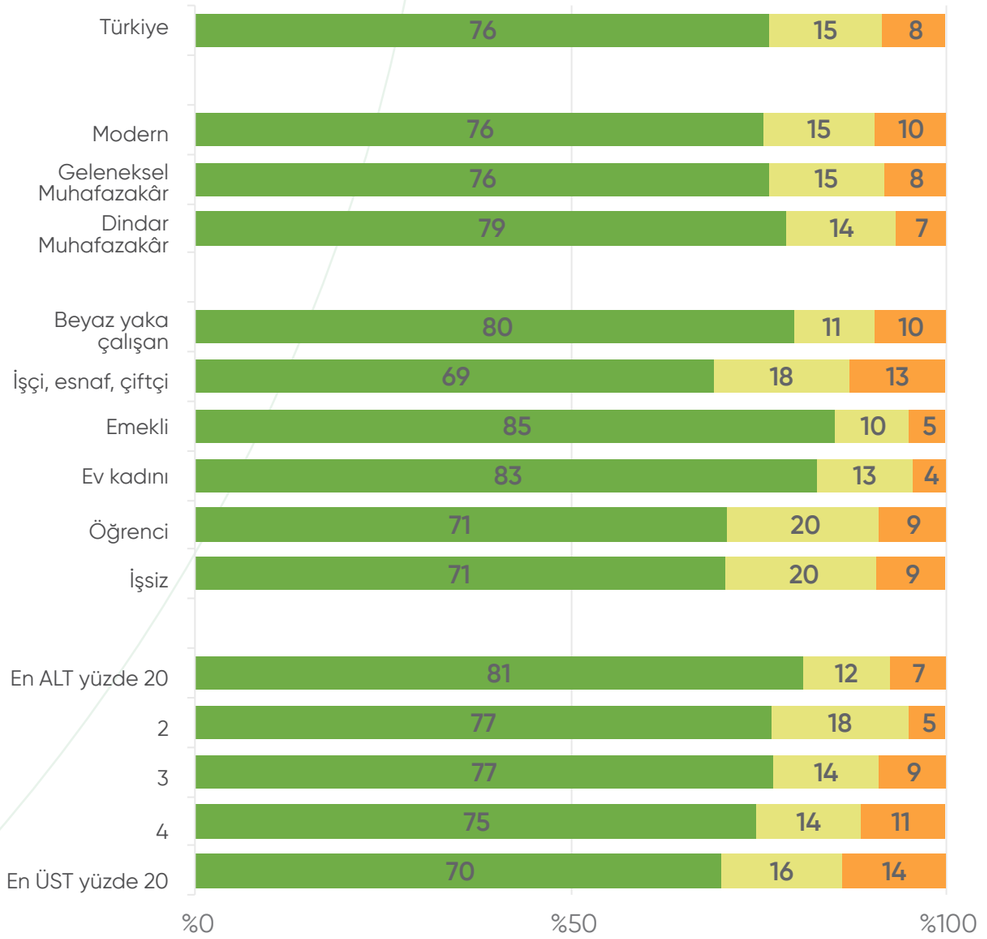

Yapıyorum

İmkanım Olsa Yaparım

Yapmam

ÇEVREYE DUYARLI MARKALARIN ÜRÜNLERİNİ TERCİH ETMEK

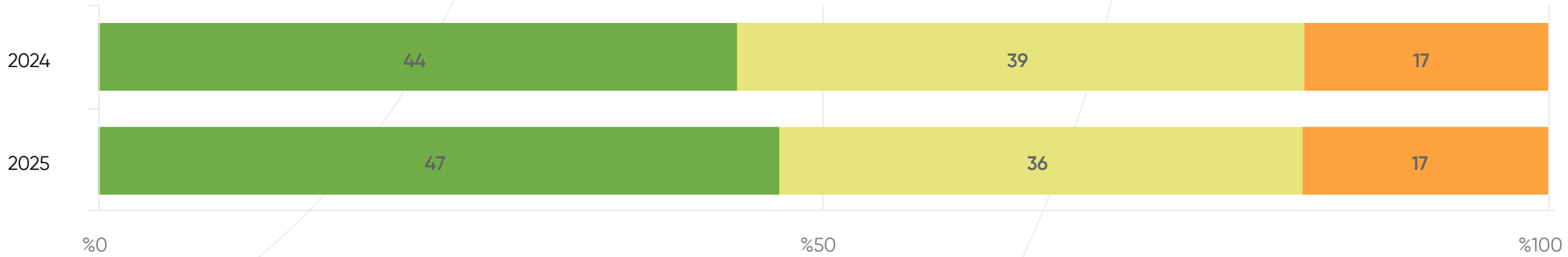

Tüketici tercihi yavaş da olsa
sürdürülebilirliğe kayıyor.

Yapıyorum
İmkanım Olsa Yaparım
Yapmam

ÇEVREYE DUYARLI MARKALARIN ÜRÜNLERİNİ TERCİH ETMEK

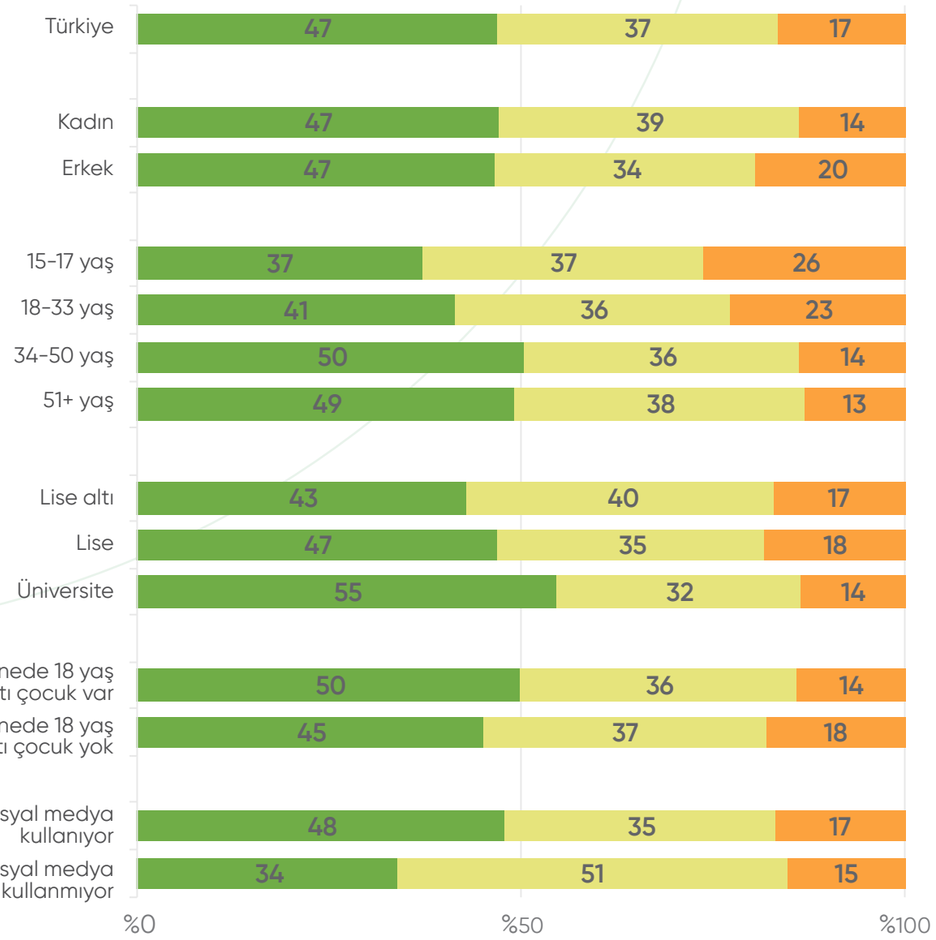

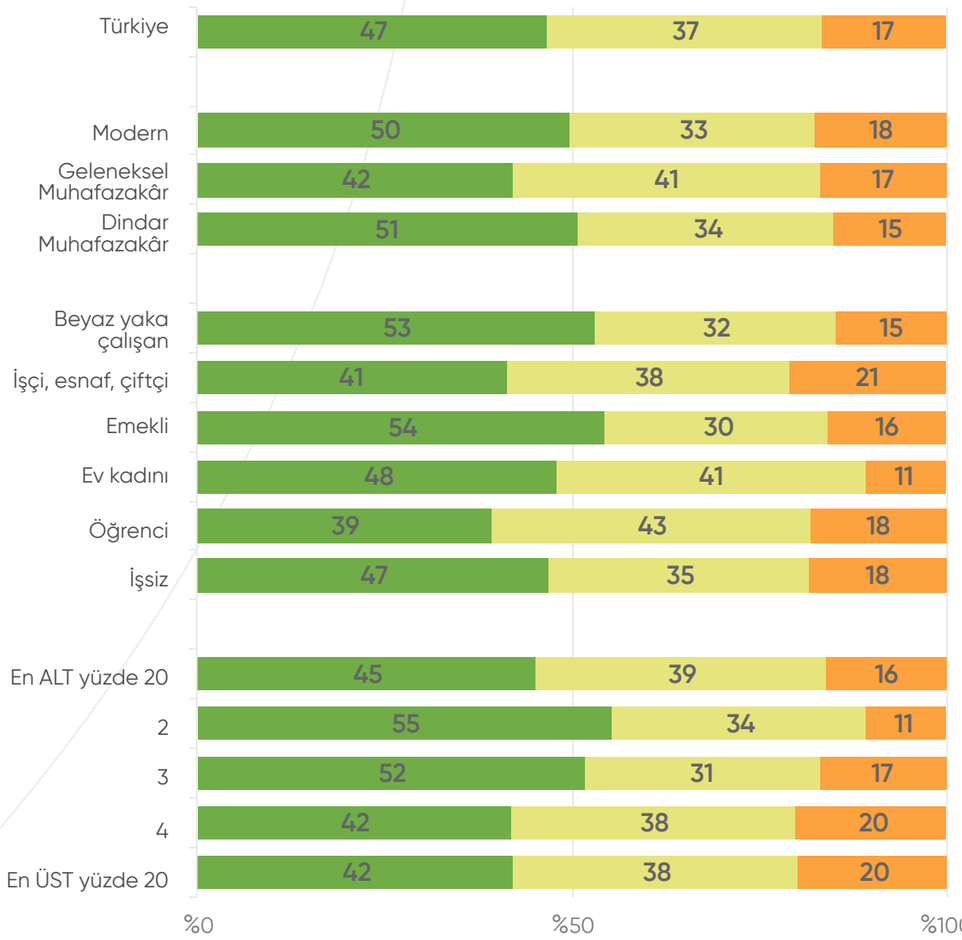

Yapıyorum | İmkanım Olsa Yaparım | Yapmam

KÂĞIT, PLASTİK, CAM GİBİ ATIKLARI GERİ DÖNÜŞÜME ATMAK

Her geçen yıl daha fazla atık
yeniden hayata dönüyor.

Yapıyorum İmkanım Olsa Yaparım Yapmam

KÂĞIT, PLASTİK, CAM GİBİ ATIKLARI GERİ DÖNÜŞÜME ATMAK

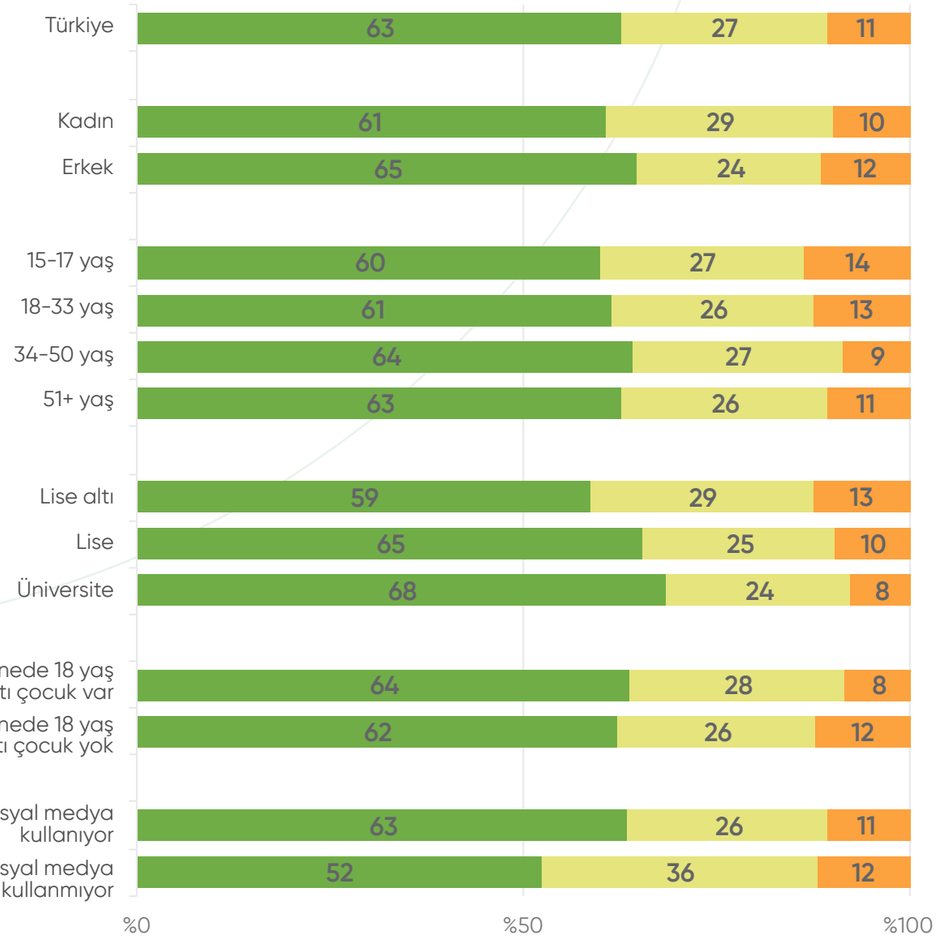

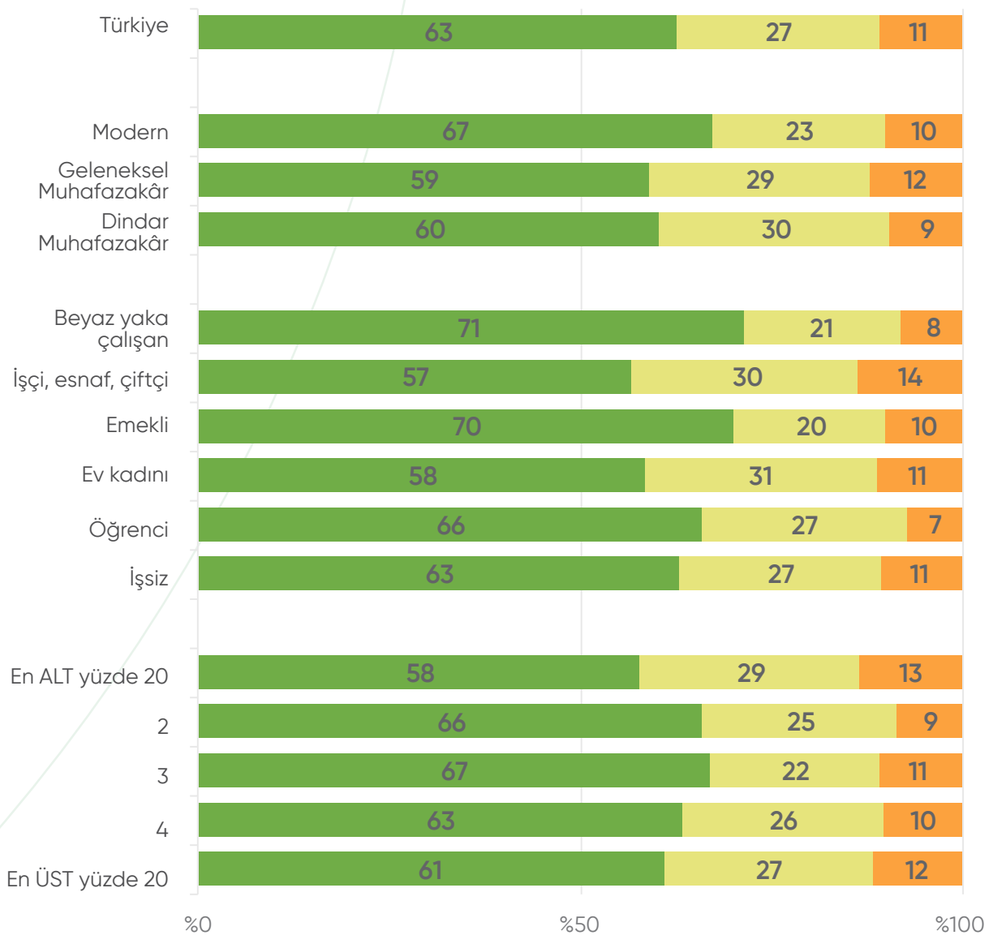

Yapıyorum | İmkanım Olsa Yaparım | Yapmam

ŞAHSİ ARAÇ YERİNE TOPLU TAŞIMA ARAÇLARINI KULLANMAK

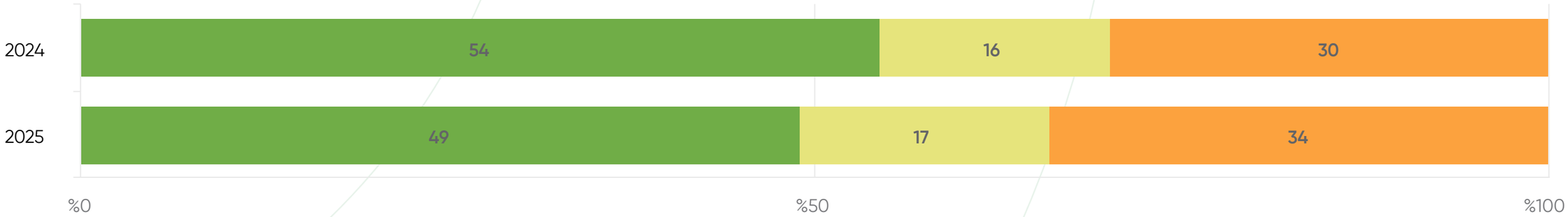

Geçtiğimiz yıllara göre gözlemlenen toplu taşıma kullanımındaki düşüş iklim kriziyle mücadelede yeni bir zayıf nokta oluşturuyor.

Yapıyorum

İmkanım Olsa Yaparım

Yapmam

ŞAHSİ ARAÇ YERİNE TOPLU TAŞIMA ARAÇLARINI KULLANMAK

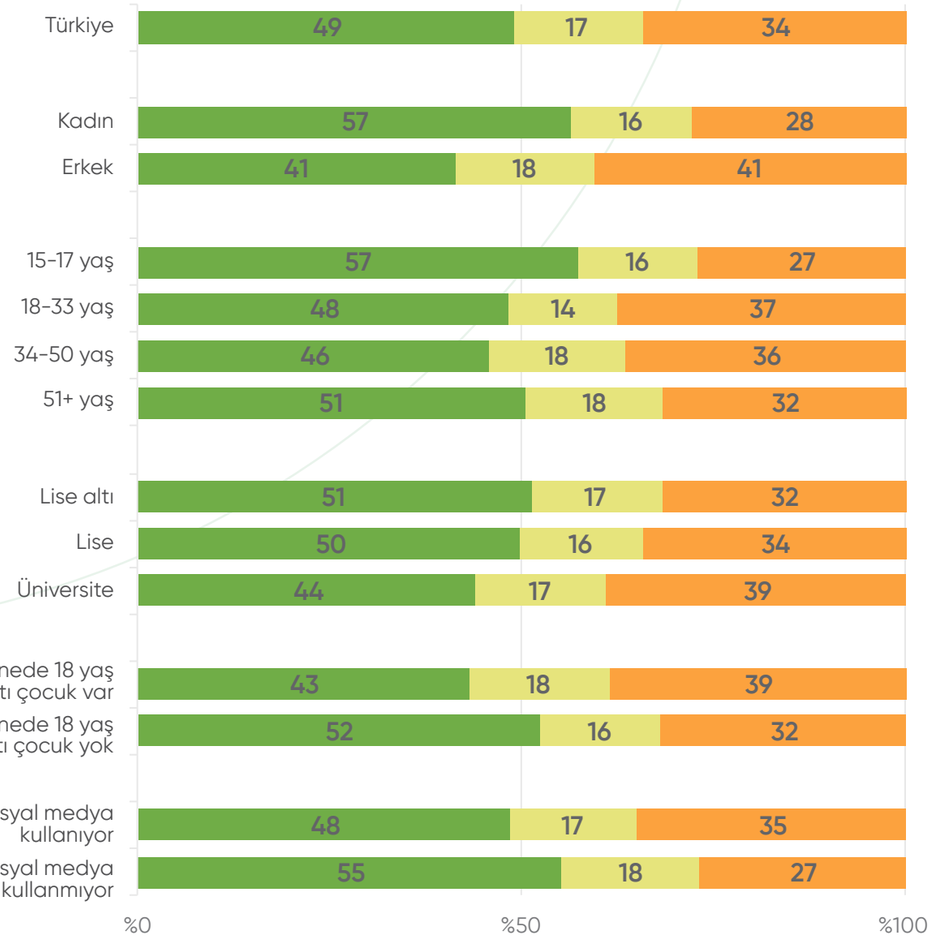

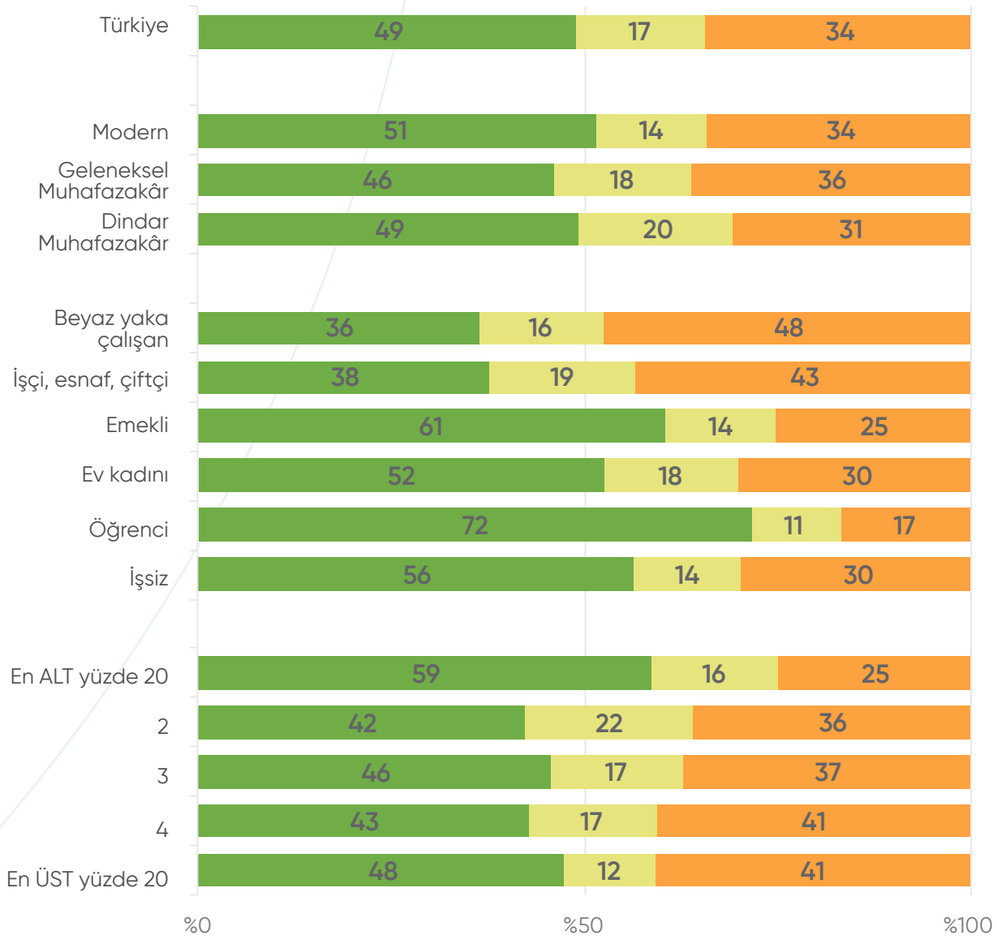

Yapıyorum | İmkanım Olsa Yaparım | Yapmam

KONDA
ARAŞTIRMA VE DANIŞMANLIK

BÖLÜM 6

İKLİM YASASI

yuvam dünya

İKLİM YASASINI DUYDUK MU?

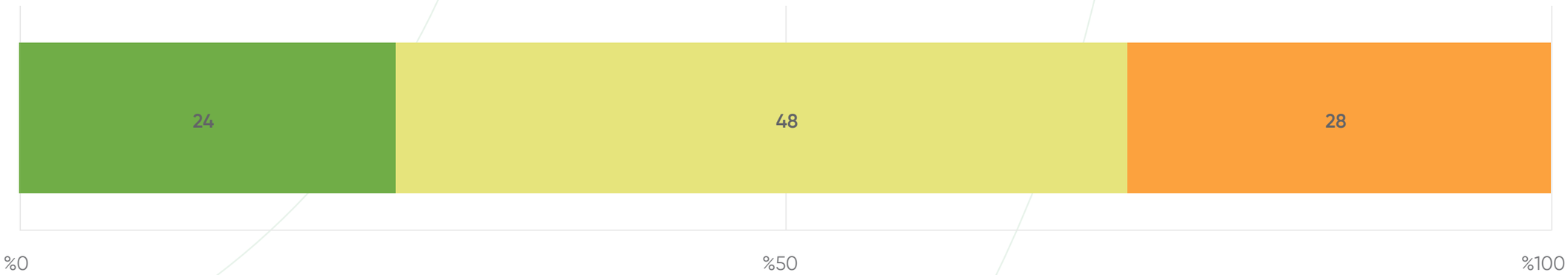

"**Çoğunluk** iklim yasasından haberdar."

Evet, duydum, içeriği hakkında bilgim var

Evet, duydum ama içeriğini bilmiyorum

Hayır, duymadım

İKLİM YASASINI DUYDUK MU?

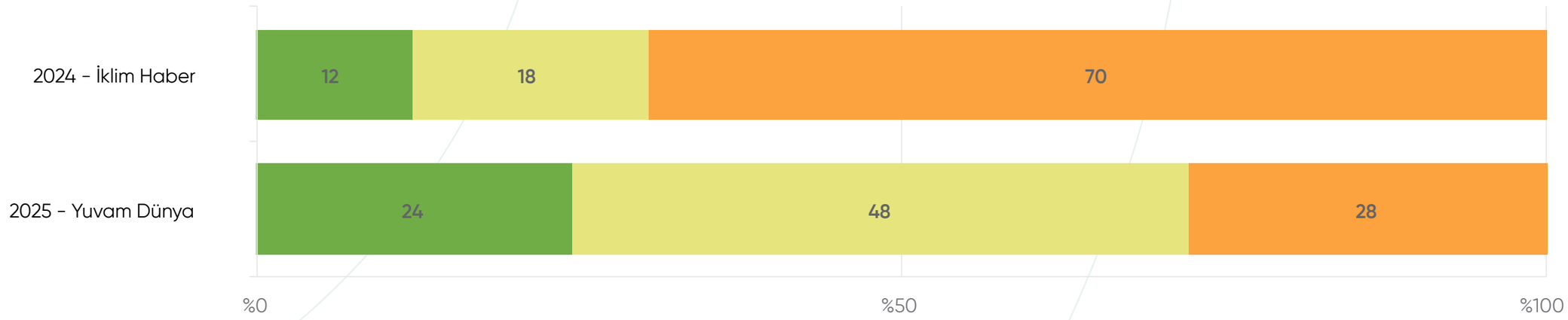

"**Adı biliniyor, içeriği bilinmiyor:** İklim yasası toplum için hala kapalı kutu."

Evet, duydum, içeriği hakkında bilgim var

Evet, duydum ama içeriğini bilmiyorum

Hayır, duymadım

İKLİM YASASINI DUYDUK MU?

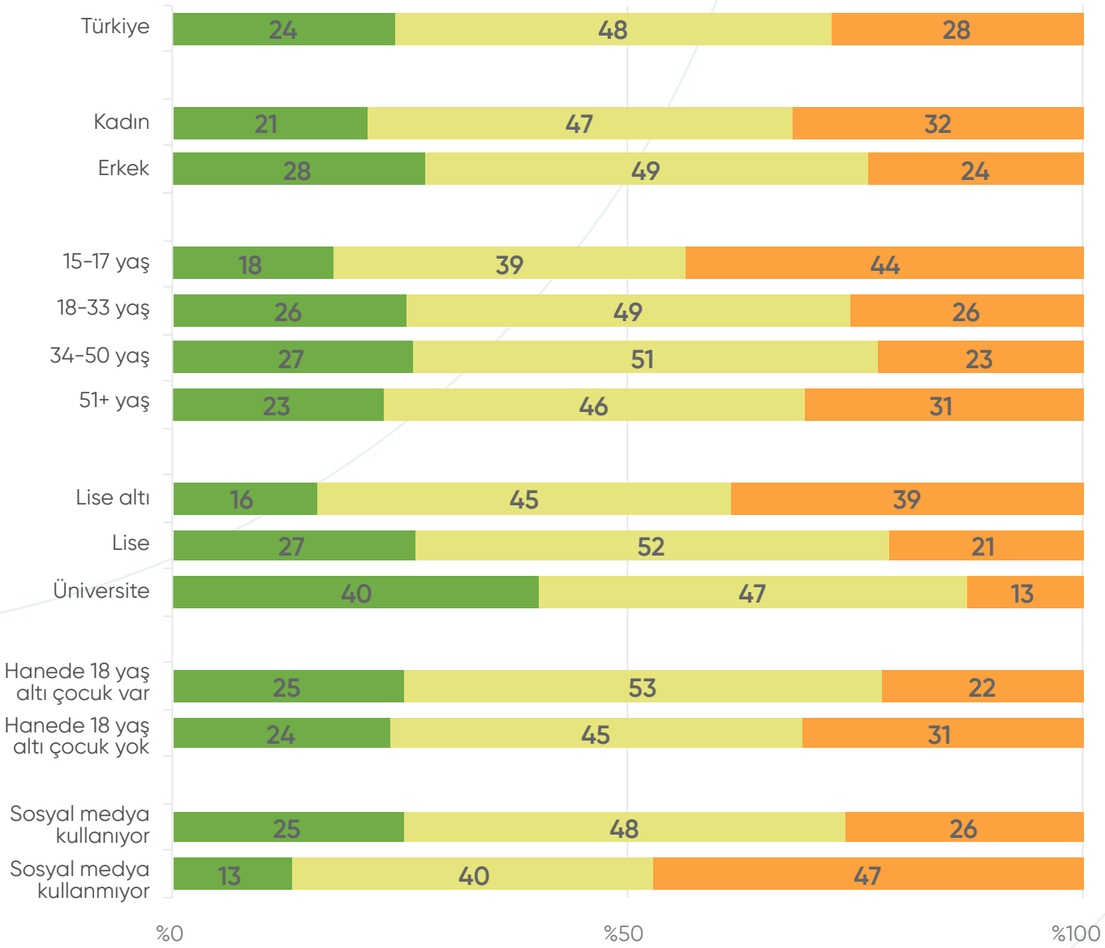

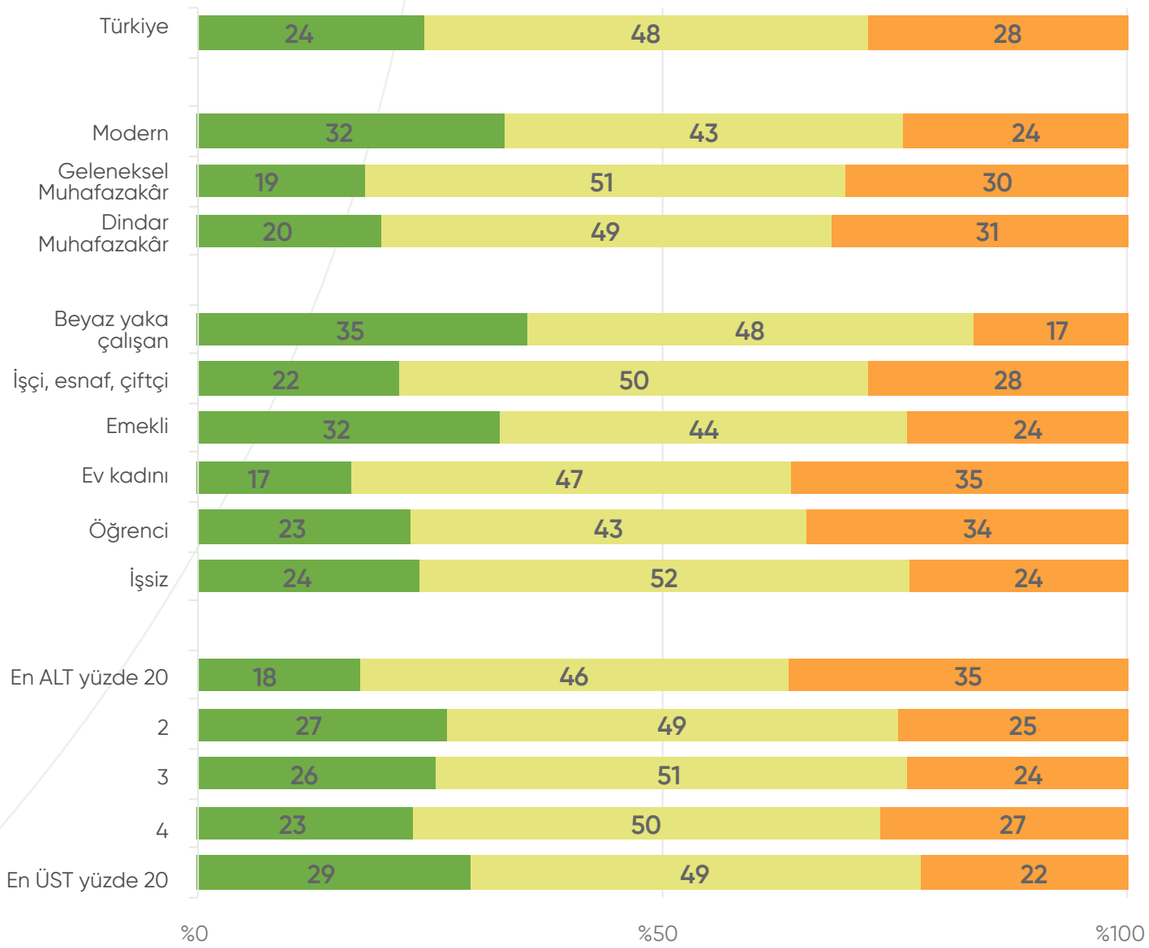

Evet, duydum, içeriği hakkında bilgim var

Evet, duydum ama içeriğini bilmiyorum

Hayır, duymadım

KONDA
ARAŞTIRMA VE DANIŞMANLIK

BÖLÜM 7

SORUMLULUK KİMDE?

yuvam dünya

İKLİM KRİZİNE DAİR BU SAYACAKLARIM NE DERECE SORUMLULUK ALMALIDIR:

DEVLET/HÜKÜMETLER

"**Toplumun büyük bir kısmı iklim kriziyle mücadelede** devletlerin ve hükümetlerin sorumluluk alarak çözüm üretmesini bekliyor."

Hiç Sorumluluk Almamalı 1 2 3 4 5 Çok Sorumluluk Almalı

İKLİM KRİZİNE DAİR BU SAYACAKLARIM NE DERECE SORUMLULUK ALMALIDIR:

DEVLET/HÜKÜMETLER

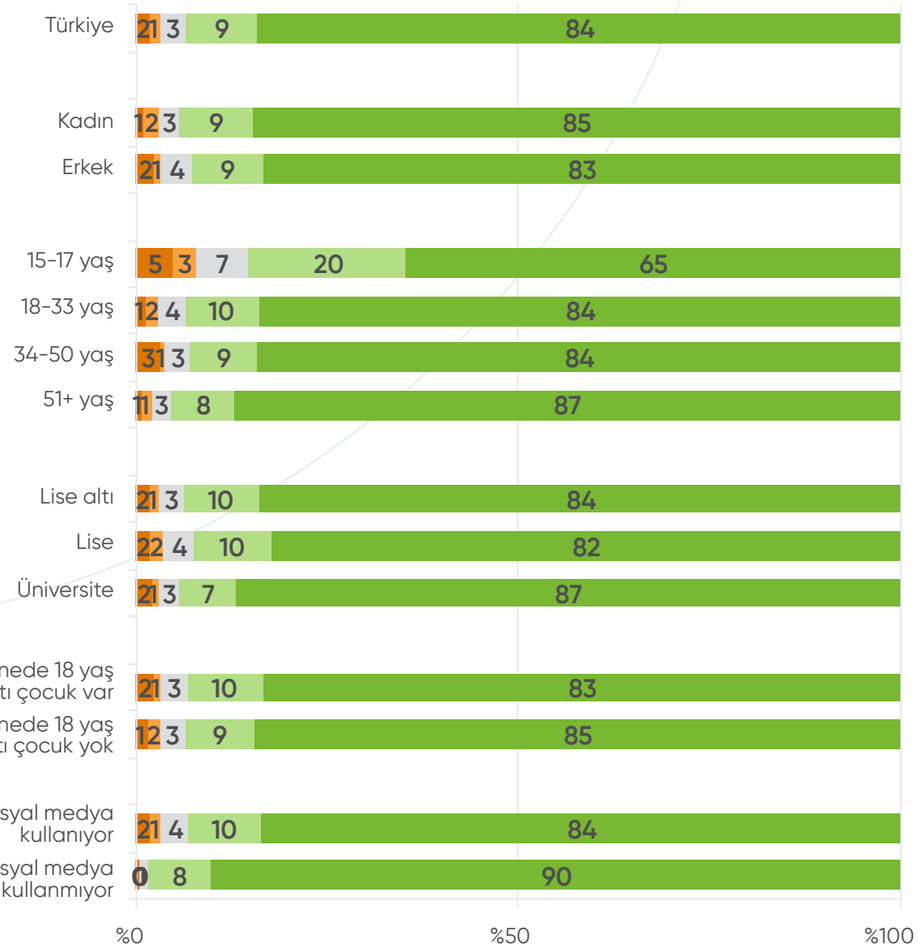

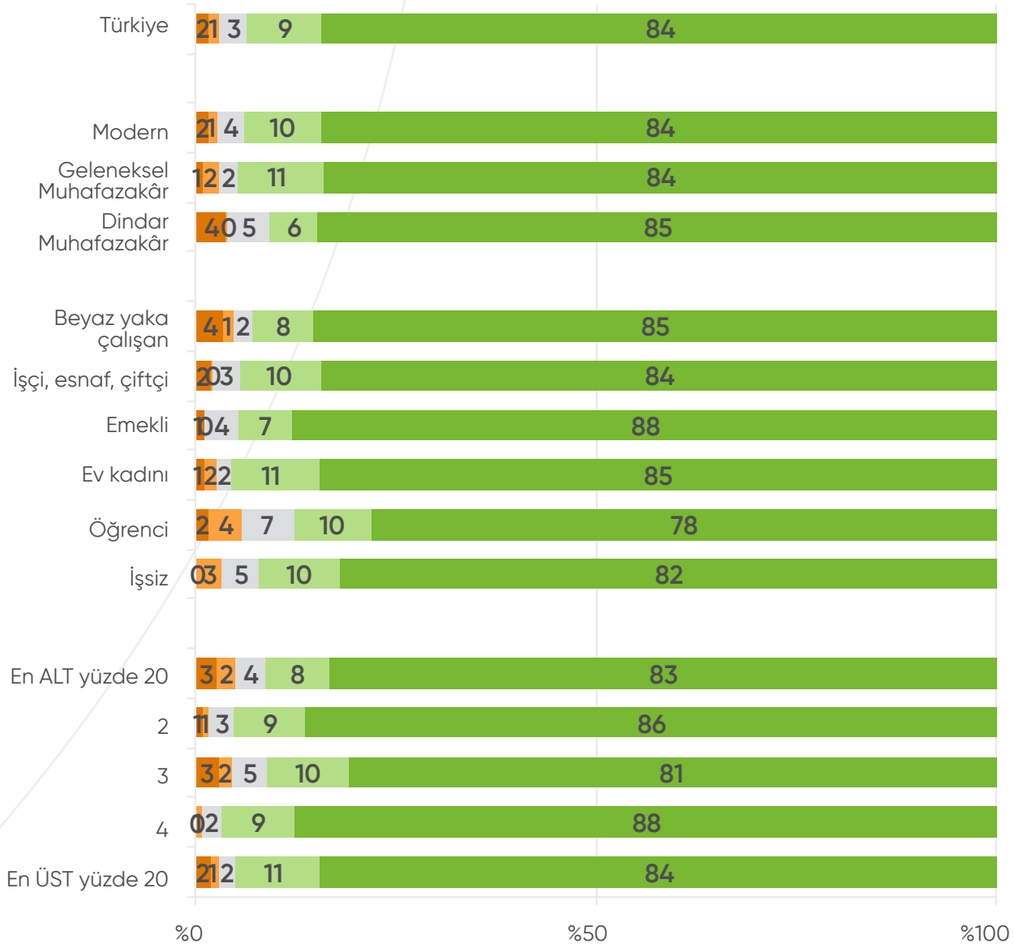

Hiç Sorumluluk Almamalı 1 2 3 4 5 Çok Sorumluluk Almalı

İKLİM KRİZİNE DAİR BU SAYACAKLARIM NE DERECE SORUMLULUK ALMALIDIR:

ÖZEL SEKTÖR/ŞİRKETLER

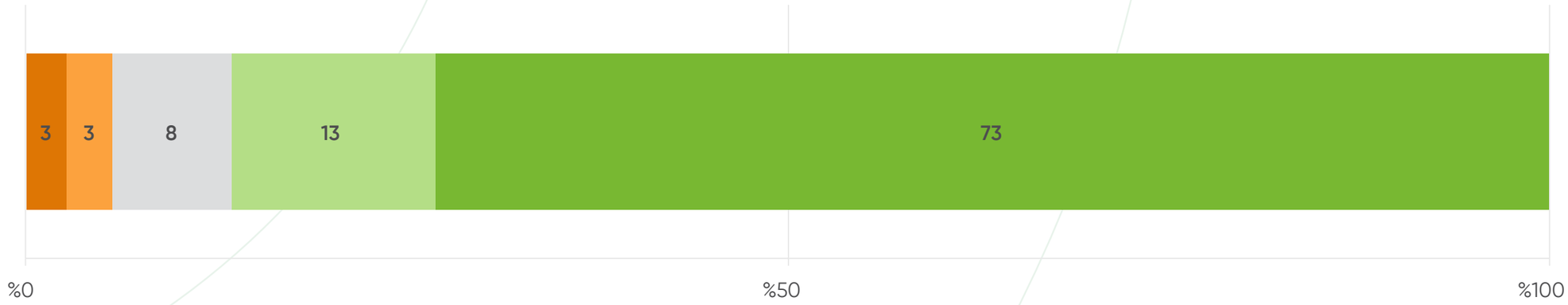

Toplumun %73'ü özel sektörü iklim kriziyle mücadelede aktif bir rolde görmek istiyor.

Hiç Sorumluluk Almamalı 1 2 3 4 5 Çok Sorumluluk Almalı

İKLİM KRİZİNE DAİR BU SAYACAKLARIM NE DERECE SORUMLULUK ALMALIDIR:

ÖZEL SEKTÖR/ŞİRKETLER

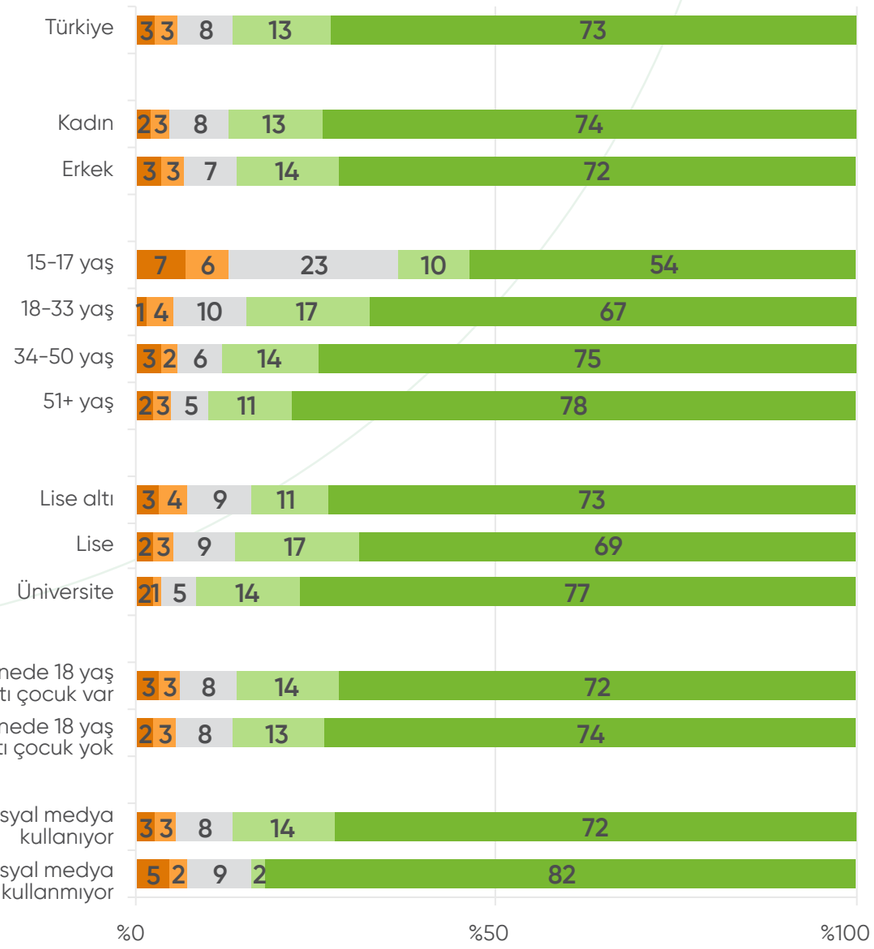

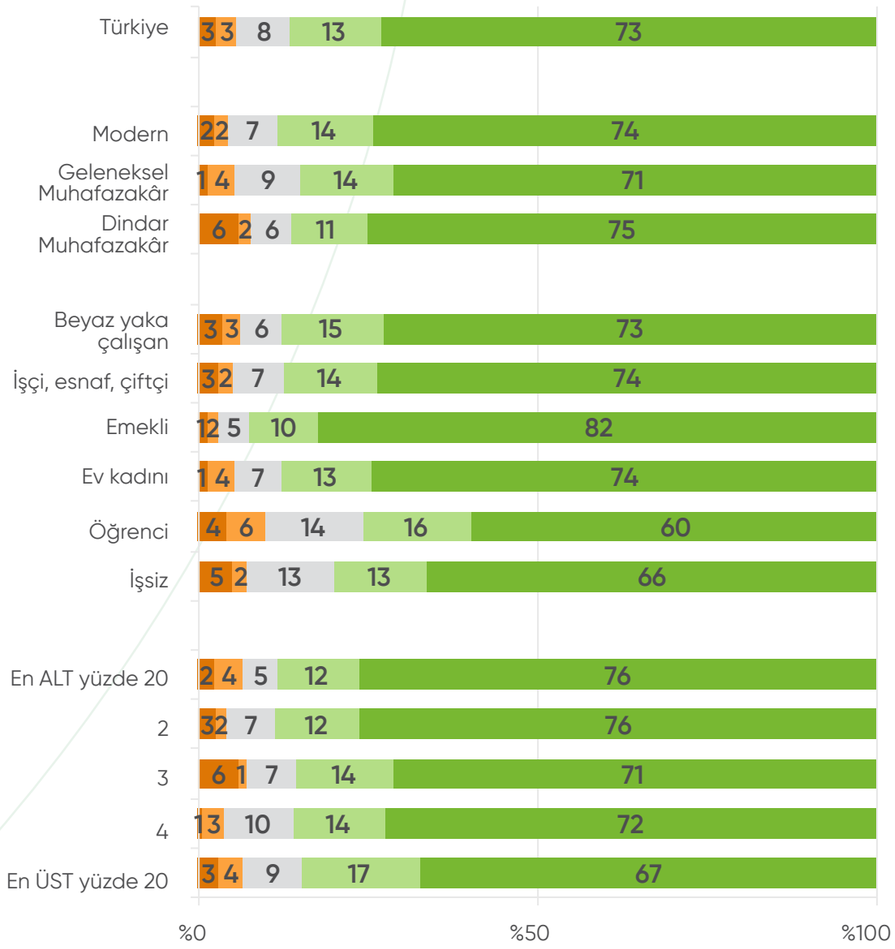

Hiç Sorumluluk Almamalı 1 2 3 4 5 Çok Sorumluluk Almalı

İKLİM KRİZİNE DAİR BU SAYACAKLARIM NE DERECE SORUMLULUK ALMALIDIR:

BİREYLER/İNSANLAR

"**Toplumun gözünde** iklim krizinde asıl sorumluluk devlette."

Hiç Sorumluluk Almamalı 1 2 3 4 5 Çok Sorumluluk Almalı

İKLİM KRİZİNE DAİR BU SAYACAKLARIM NE DERECE SORUMLULUK ALMALIDIR:

BİREYLER/İNSANLAR

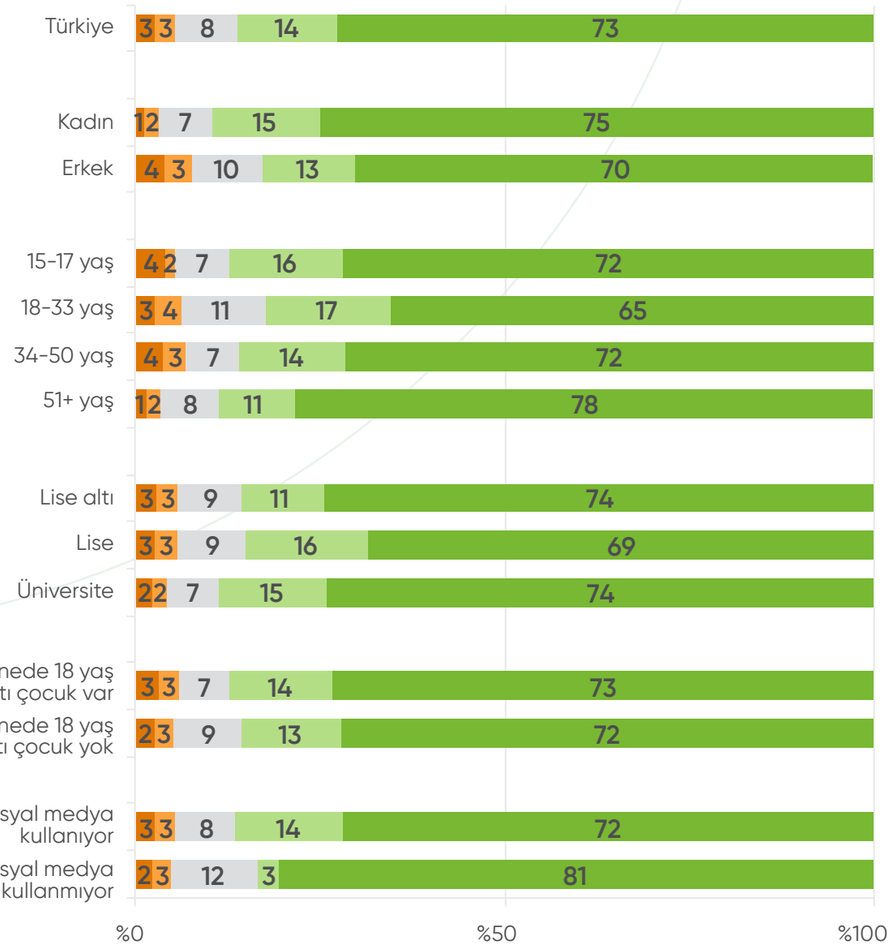

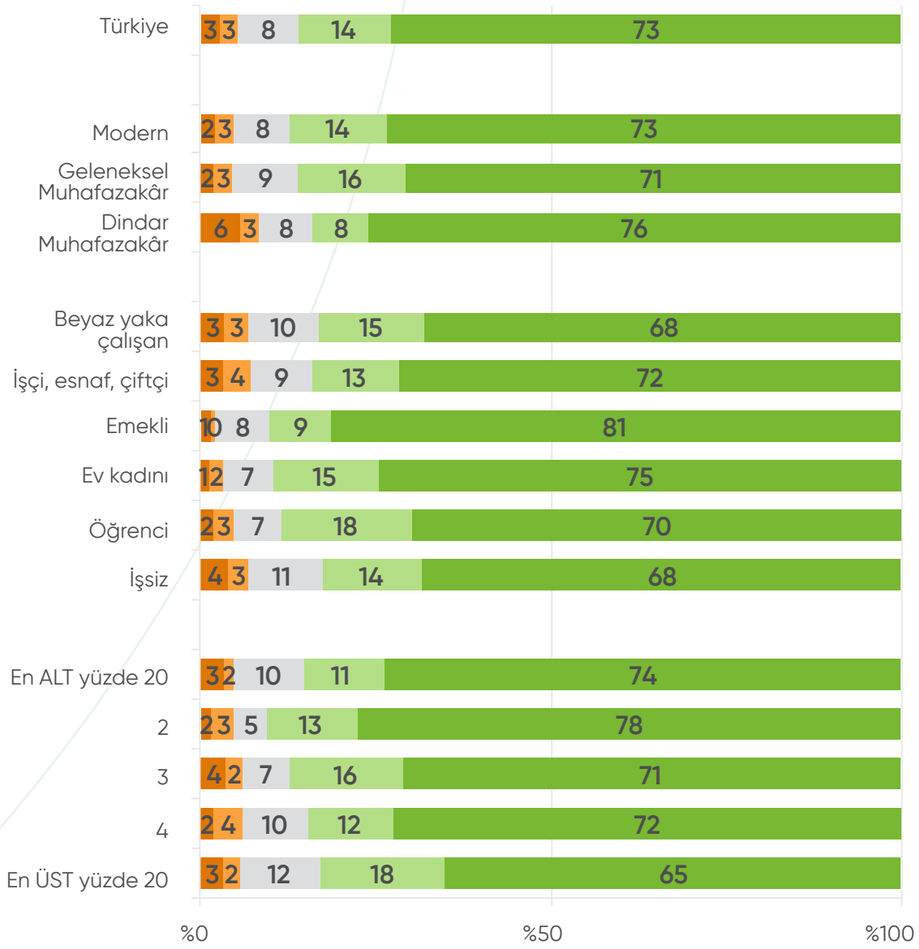

Hiç Sorumluluk Almamalı 1 2 3 4 5 Çok Sorumluluk Almalı

KONDA
ARAŞTIRMA VE DANIŞMANLIK

BÖLÜM 8

İKLİM KRİZİNE DAİR DUYGULAR VE EKO-ANKSİYETE

yuvam dünya

İKLİM KRİZİ VE SONUÇLARINA DAİR NE HİSSEDİYORUZ?

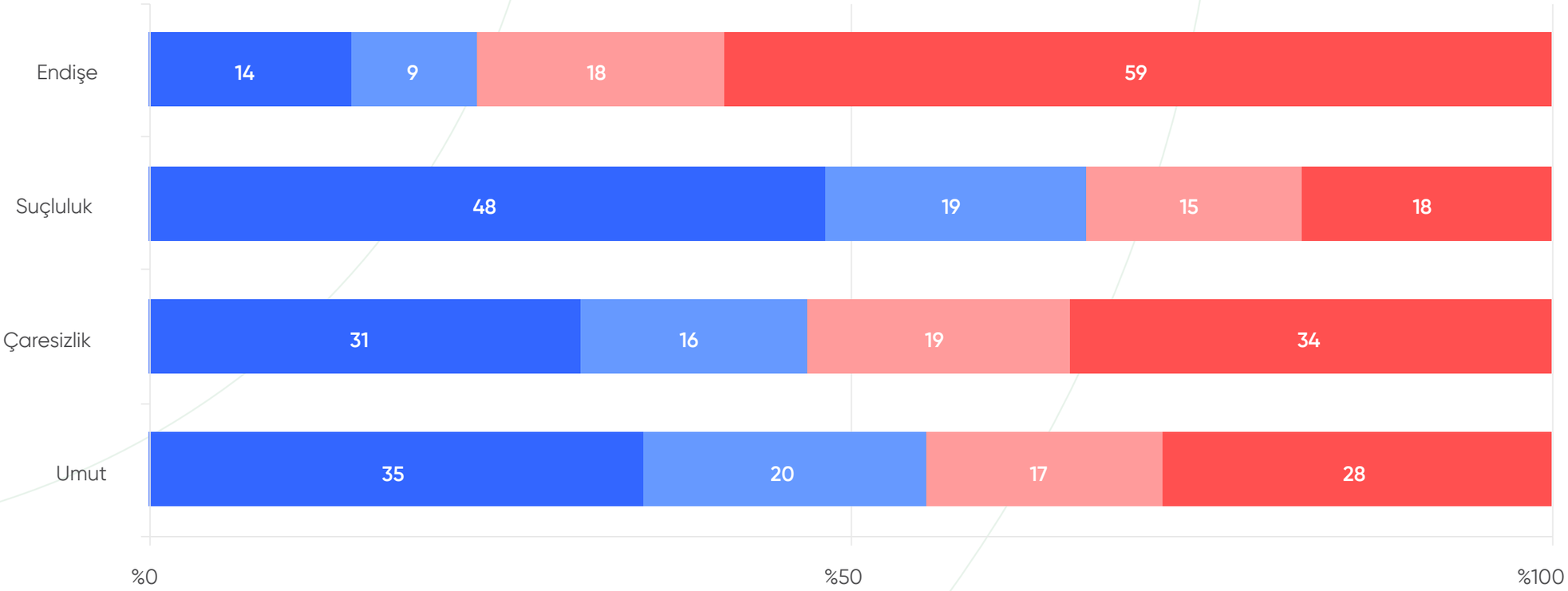

> "İklim krizine karşı duygularımız karışık."

Hissetmiyorum 1 2 3 4 Hissediyorum

İKLİM KRİZİ VE SONUÇLARINA DAİR

NE HİSSEDİYORUZ: ENDİŞE

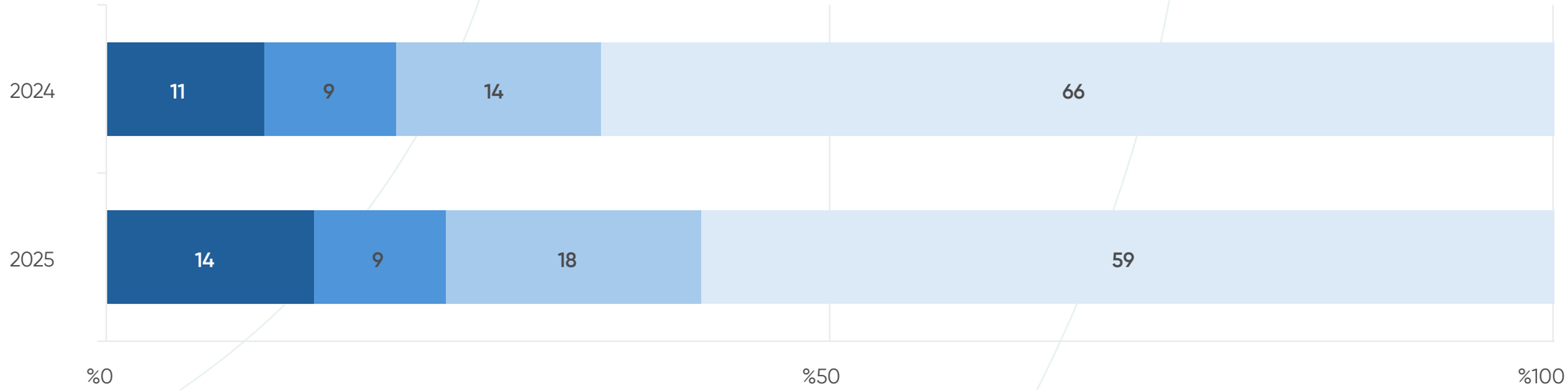

İklim krizi nedeniyle duyulan endişe azalıyor.
Geçen yıl %66 endişeli olduğunu belirtirken bu oran bu yıl %59 olarak kendini gösteriyor. Öte yandan bir düşüş gibi görünen bu veri, aynı zamanda endişe duygusunun hâlâ yarıdan fazla olduğunu da belgeliyor.

Hissetmiyorum 1 2 3 4 Hissediyorum

İKLİM KRİZİ VE SONUÇLARINA DAİR

NE HİSSEDİYORUZ: ENDİŞE

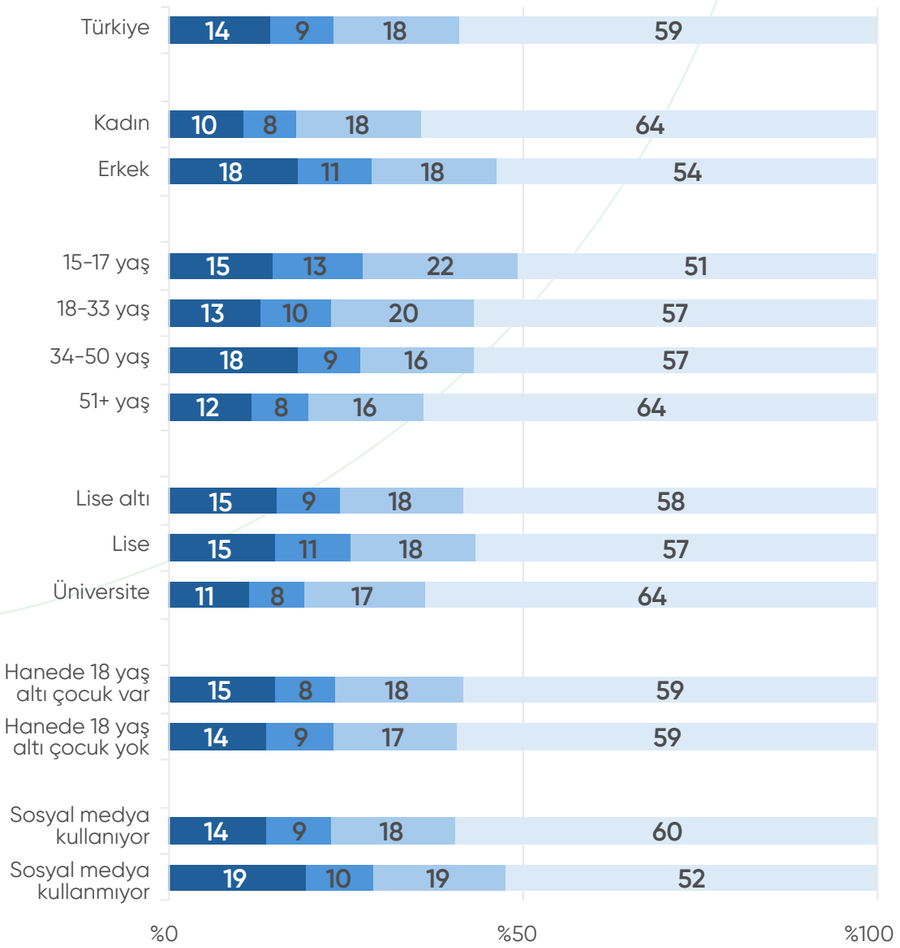

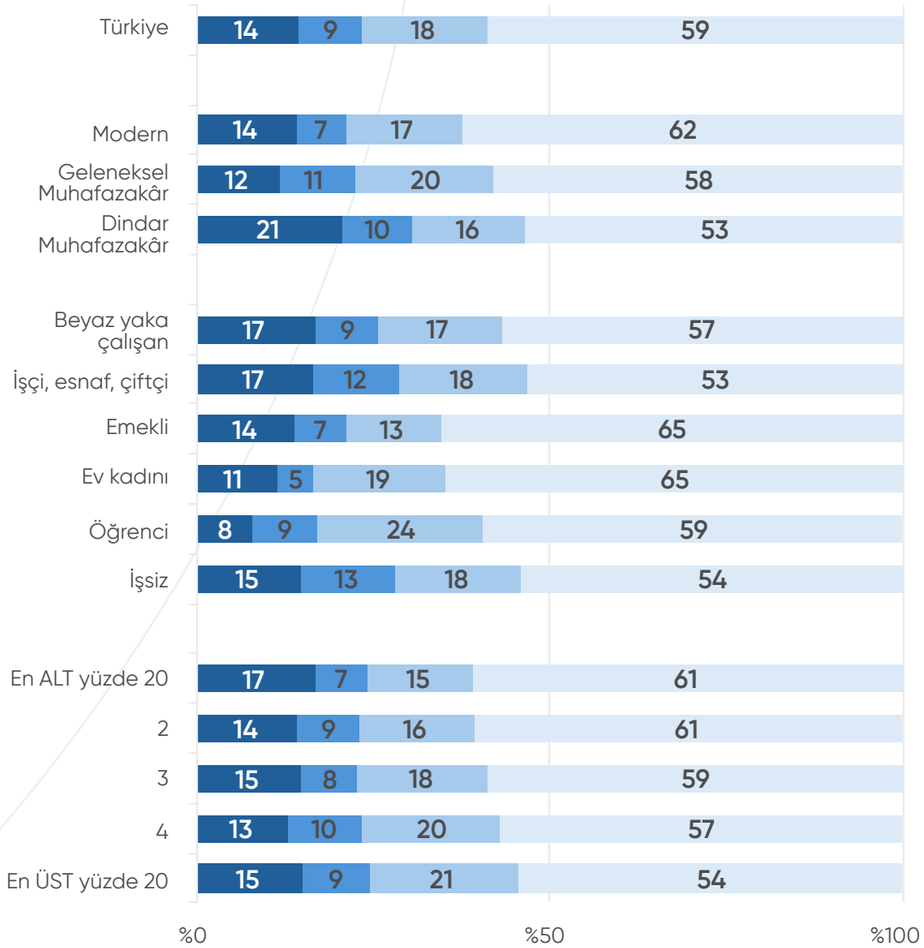

Hissetmiyorum 1 2 3 4 Hissediyorum

İKLİM KRİZİ VE SONUÇLARINA DAİR

NE HİSSEDİYORUZ: SUÇLULUK

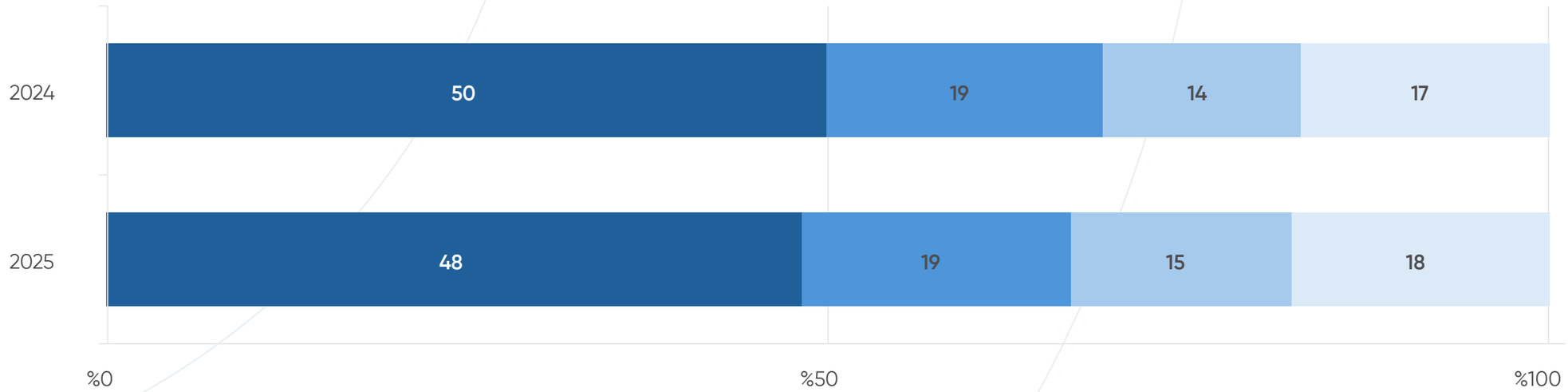

"**İklim krizi nedeniyle** daha fazla suçluluk duyuyoruz."

Hissetmiyorum 1 2 3 4 Hissediyorum

İKLİM KRİZİ VE SONUÇLARINA DAİR

NE HİSSEDİYORUZ: SUÇLULUK

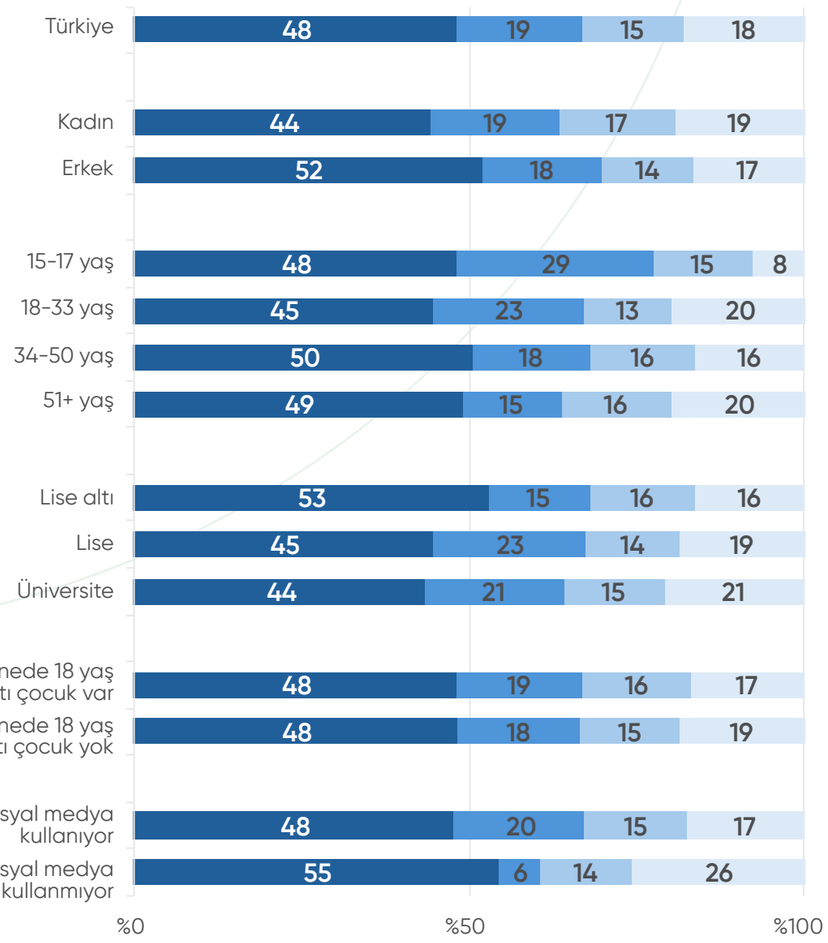

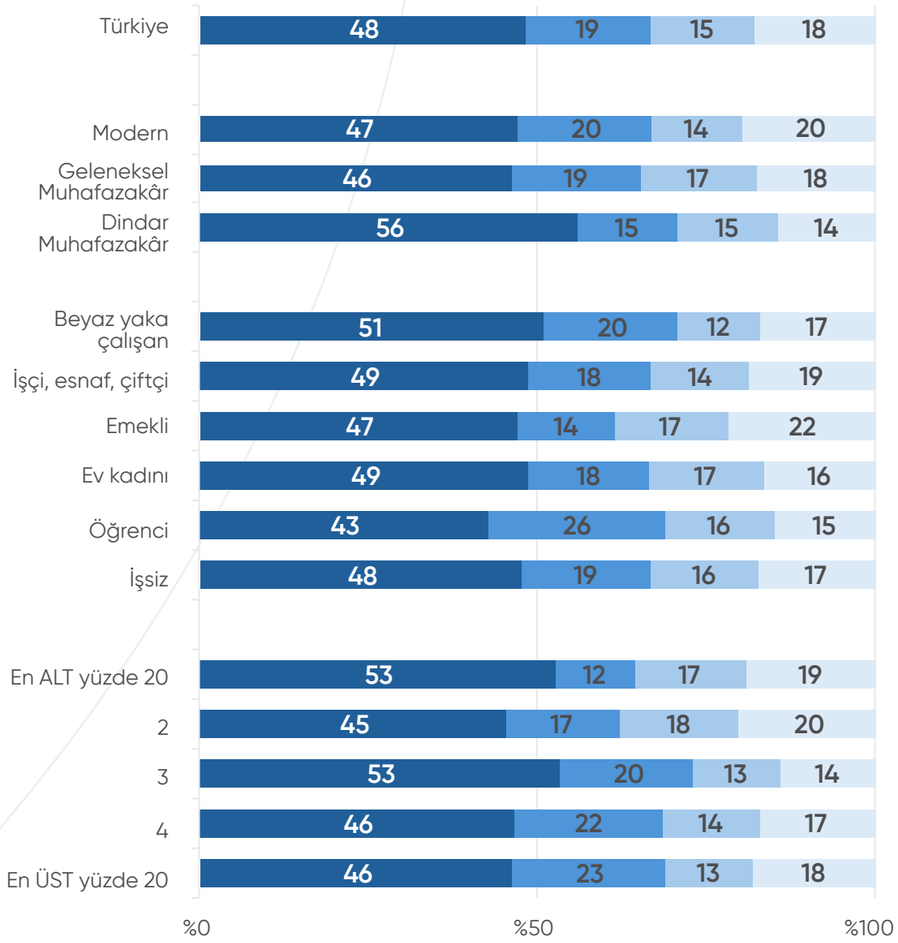

Hissetmiyorum 1 2 3 4 Hissediyorum

İKLİM KRİZİ VE SONUÇLARINA DAİR

NE HİSSEDİYORUZ: ÇARESİZLİK

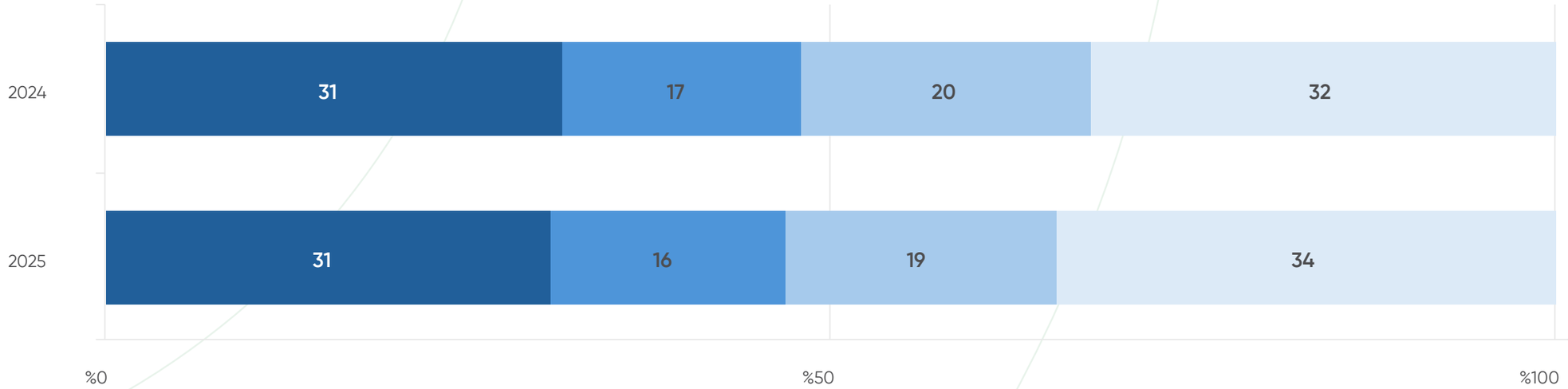

"**İklim krizine karşı hissettiğimiz çaresizlik** son iki yıldır neredeyse aynı!"

Hissetmiyorum 1 2 3 4 Hissediyorum

İKLİM KRİZİ VE SONUÇLARINA DAİR

NE HİSSEDİYORUZ: ÇARESİZLİK

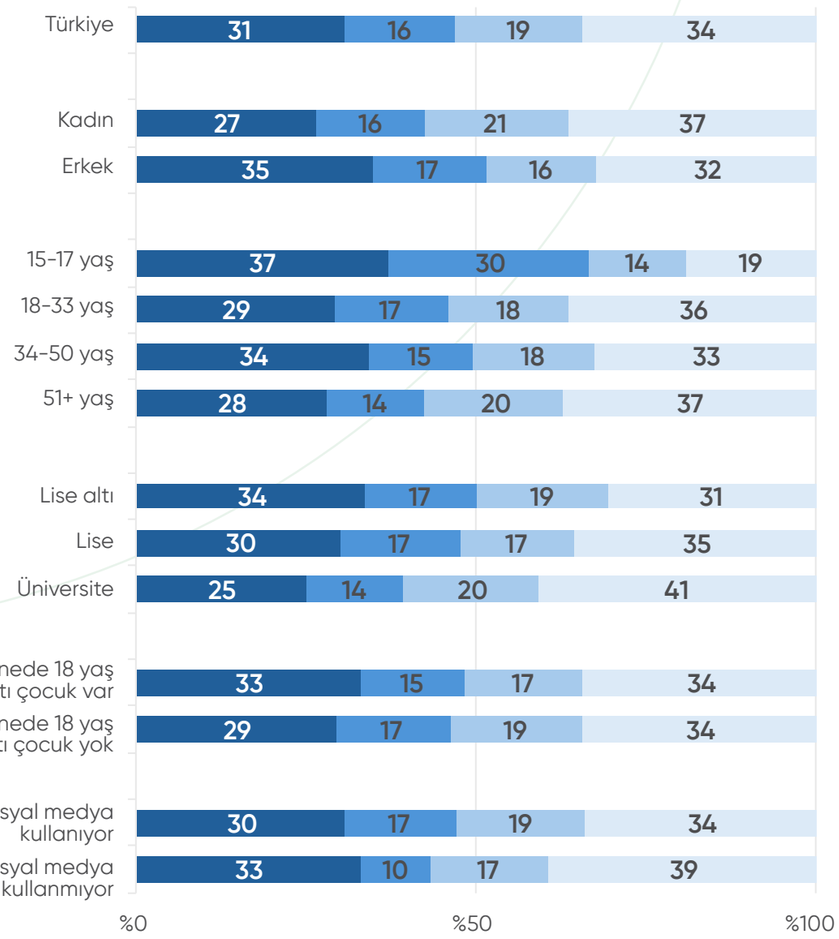

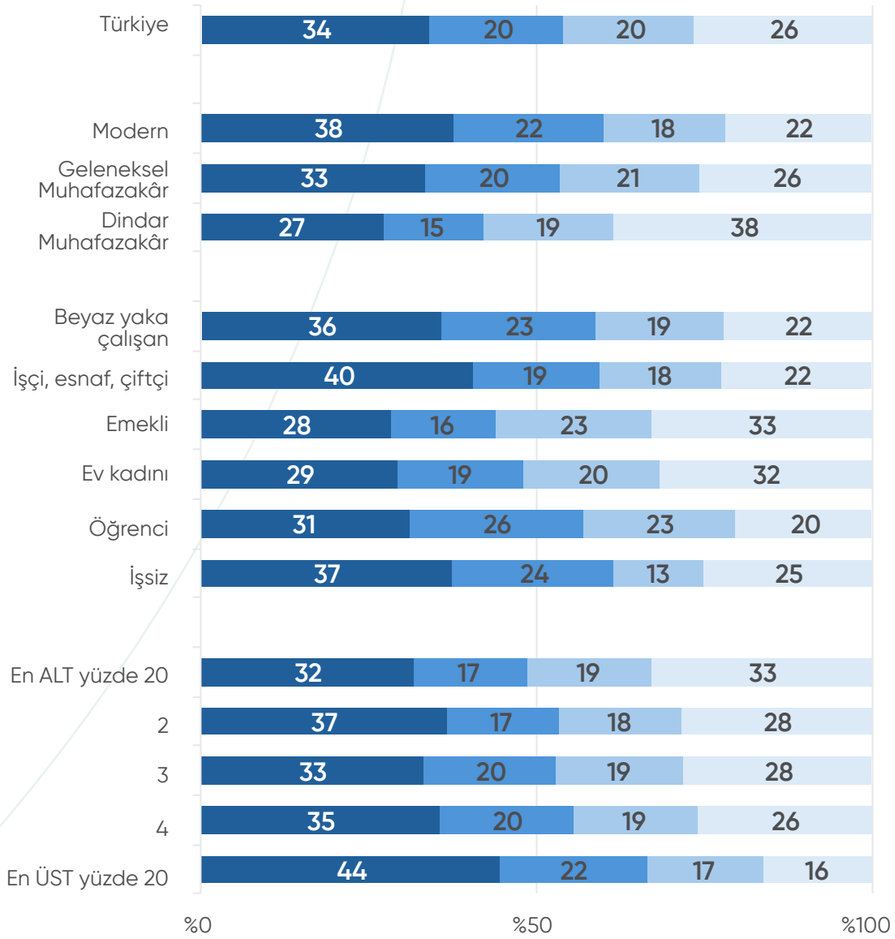

Hissetmiyorum 1 2 3 4 Hissediyorum

İKLİM KRİZİ VE SONUÇLARINA DAİR

NE HİSSEDİYORUZ: UMUT

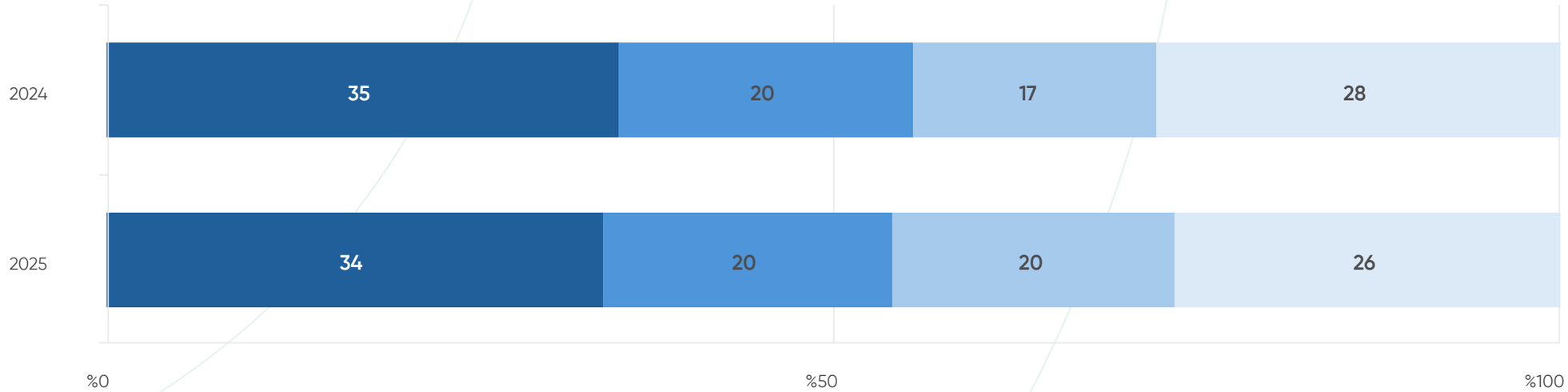

"**İklim krizine karşı beslediğimiz umutta** ufak bir artış var."

Hissetmiyorum 1 2 3 4 Hissediyorum

İKLİM KRİZİ VE SONUÇLARINA DAİR

NE HİSSEDİYORUZ: UMUT

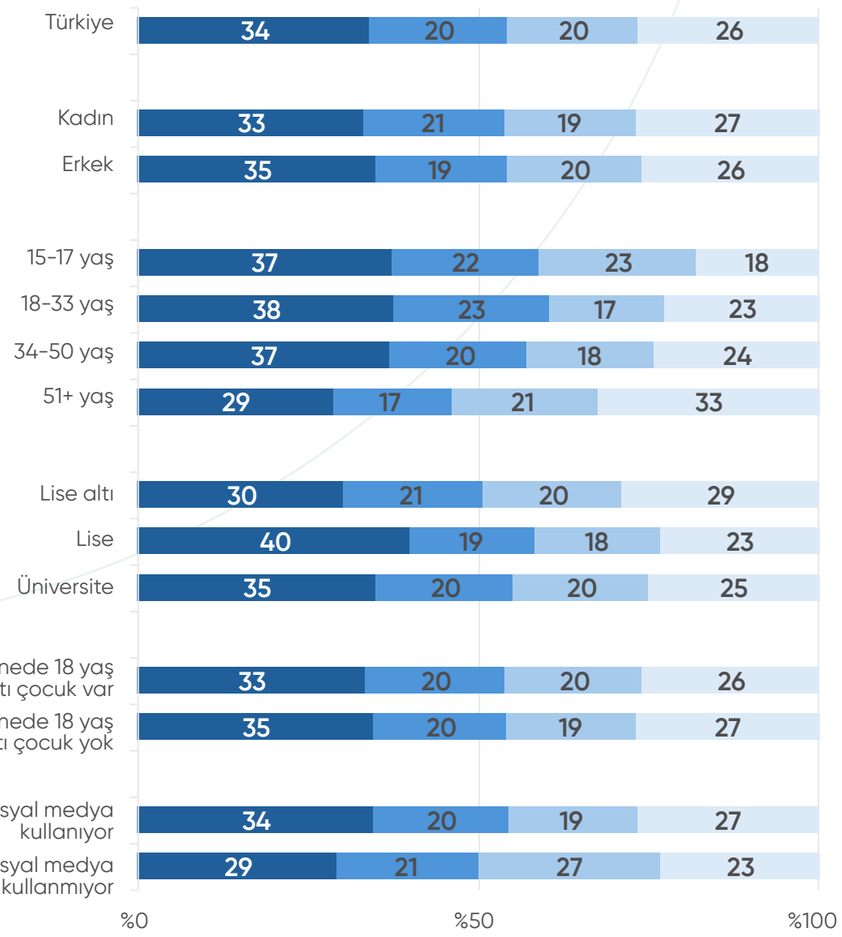

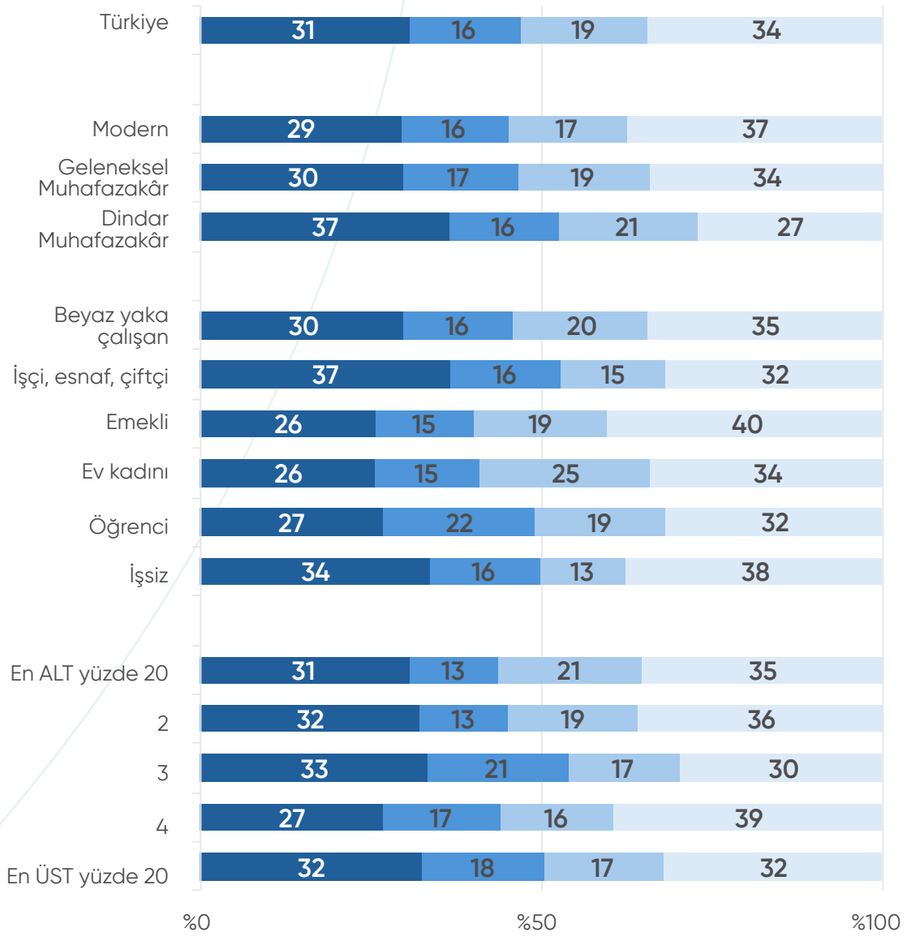

Hissetmiyorum 1 2 3 4 Hissediyorum

İKLİM KRİZİ VE SONUÇLARINA DAİR NE HİSSEDİYORUZ?

En baskın duygu hâlâ **endişe**

2025 araştırmasında katılımcıların %59'u iklim krizine dair "endişe" duyduğunu belirtiyor. Ancak bu oran 2024'te %66 iken bugün %59'a gerilemiş durumda. Bu düşüşün birkaç nedeni olabilir:

Alışma/duyarsızlaşma etkisi: Sürekli kriz haberlerinin yarattığı duygusal yorgunluk, insanların hassasiyetini zayıflatabiliyor.

Gündemin dağılması: Ekonomi ve güvenlik gibi başka krizlerin öne çıkması, iklim krizine ayrılan dikkati azaltabiliyor.

Kabullenme eğilimi: Sorunu çözülemeyecek bir gerçeklik olarak görüp teslim olmak, endişeyi azaltıyor ama çözümü de uzaklaştırıyor.

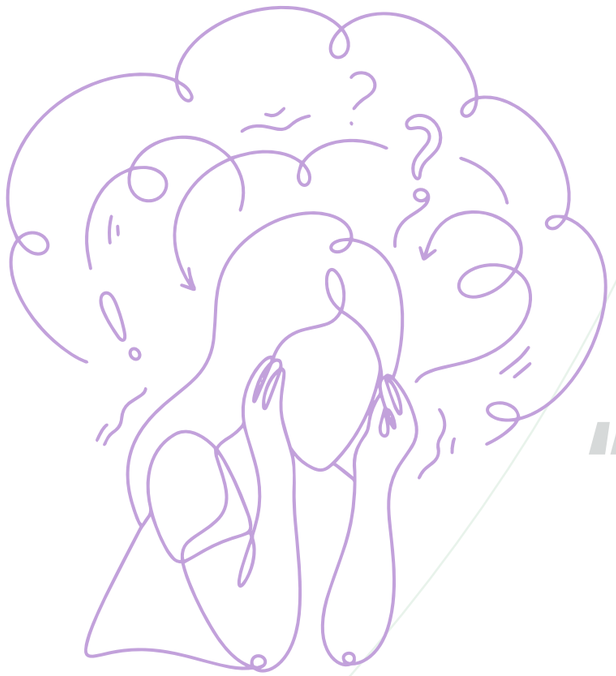

Umut düşük ama istikrarlı

2024'te %28 olan umut duygusu, 2025'te %26 seviyesinde.

Bu bulgu, toplumda iklim eylemi konusunda motivasyonun çok yüksek olmadığını gösteriyor.

Umut duygusunun düşük olması, bireylerin iyileşmeye olan inançlarının sınırlı olmasına, dolayısıyla iyileşmeye dair eylemlerinin de düşük kalmasına işaret ediyor olabilir. Ancak bireylerdeki bu umutsuzluk, yalnızca iklim krizine karşı bir çaresizlik değil, aynı zamanda gündelik hayatın ekonomik, sosyal ve psikolojik zorluklarından da besleniyor.

Suçluluk nispeten düşük

Bugün toplumun %18'i iklim krizine dair suçluluk hissettiğini söylüyor. Bu oran 2024'te %17 idi. Bu bulgu, bireylerin sorumluluğu daha çok devlet ve şirketlere yüklemesiyle uyumlu görünüyor. Çünkü bireyler, çözümün ancak büyük aktörlerin adımlarıyla mümkün olduğuna inanıyor.

Aynı zamanda, farkındalığın yüksek olmasına rağmen eylem motivasyonunun yüksek seyretmesi ve buna eşlik eden suçluluk hissinin zayıf kalması, toplumda bir tür tükenmişlik haline de işaret ediyor.

Çaresizlik oranı umuttan daha yüksek

2024'te %34 olan oran, bugün %32 seviyesine indi.

Bu düşüş, toplumda "bireysel eylemler etkisiz, asıl değişim sistemden gelmeli" hissinin yaygınlaşmasına işaret ediyor olabilir.

Ancak bu duygu uzun vadede hareketsizlik doğurabilir; çünkü insanlar "zaten sonuç alamayacağız" inancına kapıldığında bireysel katkıların gücü görünmez hale gelir. Bu varsayım, iklim krizine dair bireysel eylemlerdeki düşüşle de doğrudan ilişkilidir.

yuvam dünya

KONDA

ARAŞTIRMA VE DANIŞMANLIK